

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ЗАХІДНИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
УПРАВЛІННЯ ЗАХІДНОГО ОФІСУ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

17.12.2018

№04-21/2

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ

про результати державного фінансового аудиту
діяльності комунального підприємства «Об'єднання
парків культури і відпочинку м. Тернополя»
за період з 01.01.2015 по 01.10.2018

Тернопіль, 2018 рік

В аудиторському звіті представлено результати державного фінансового аудиту діяльності комунального підприємства «Об'єднання парків культури і відпочинку м. Тернополя» (далі – Підприємство) за період з 01.01.2015 по 01.10.2018.

Аудиторське дослідження проведено відповідно до п. 6.3.2.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Західного офісу Держаудитслужби на III квартал 2018 року, затвердженого наказом Західного офісу Держаудитслужби від 11.06.2018 №166 (із змінами), Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 №361[11].

Аудиторське дослідження проведено відповідно до Програми державного фінансового аудиту діяльності КП «Об'єднання парків культури і відпочинку м. Тернополя» за період з 01.01.2015 по 01.10.2018 з відома та за участю директора Підприємства Лесіва М.Ф. та головного бухгалтера Домбровської І.Р.

Аудиторський звіт призначений для керівництва КП «Об'єднання парків культури і відпочинку м. Тернополя», власника та засновника – територіальної громади міста Тернополя в особі Тернопільської міської ради та органу управління - Управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради.

За рішенням керівництва Управління Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області (далі – Управління) результати аудиту можуть бути надіслані іншим зацікавленим органам державної влади, органам місцевого самоврядування та оприлюднені в засобах масової інформації.

Аудит проведено в період з 18.09.2018 по 17.12.2018.

Аудиторський звіт підготовлено групою аудиторів відділу контролю у соціальній галузі та сфері культури Управління (заступником начальника управління-начальником відділу Шкляр Г.Б., заступником начальника відділу Курант Г.Я., головними державними аудиторами відділу контролю у соціальній галузі та сфері культури Фармега А.С. та Ільків О.І.).

ЗМІСТ

I. Вступ	4-5
1.1. Інформація про об'єкт аудиту та причини проведення державного фінансового аудиту	5-8
II. Результати аудиторських процедур	9
2.1. Результати аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства	9-13
2.2. Результати дослідження фінансово-господарської діяльності Підприємства	13
2.2.1. Залежність Підприємства від зовнішніх джерел фінансування та управлінських рішень Власника (міська рада) впливає на ефективність виробничої діяльності та виконання покладених функцій.	13-17
2.2.2. Прийняття Власником окремих рішень та розташування Парків на території (землях), яка надана в постійне користування та обліковується на балансі відділу культури Тернопільської міської ради, впливає на фінансово-господарську діяльність Підприємства.	17-28
2.2.3. Недоліки при прийнятті управлінських рішень щодо операцій з формування доходів від основних видів діяльності, інших операційних доходів, інших операцій можуть призвести до їх недоотримання та неповного використання резервів покращення фінансового стану Підприємства.	28-34
2.2.4. Неєфективне управління витратами господарської діяльності може зумовити необґрунтоване завищення собівартості продукції та до неєфективних витрат Підприємства.	34-42
2.2.5. Недостатня організації системи та стану внутрішнього контролю Підприємства.	42-46
III. Висновки за результатами аудиту	47-47
IV. Рекомендації	47-49
V. Додатки	49

I. Вступ

Парки Тернополя є окрасою міста. Уквітчане різнобарв'ям дерев, кущів, квітів, прикрашене мальовничими острівцями скверів, тінистими осередками, чудовим голубим плесом Тернопільського ставу. Кожен, хто вперше приїжджає в наше місто, особливо в літній період, завжди вражається кількістю зелені у ньому.

Парки міста є єдиним цілісним природоохоронним комплексом, найбільш доступним місцем відпочинку і культурного дозвілля всіх верств населення.

До КП «Об'єднання парків культури і відпочинку м.Тернополя» належить 5 парків, а саме: Парк ім.Т.Г.Шевченка, Парк «Топільче», Парк «Національного відродження», Старий парк, парк «Здоров'я» та з 1996 року на баланс Парків передано плесо Тернопільського озера.

Парк ім Т. Г. Шевченка займає площу 16,3436 га та розташований біля Тернопільського озера. З 1950 по 1953 роки парк будувався силами громадськості та комунальних організацій. З 1951 року розпочалось створення озера і насадження парку культури і відпочинку поблизу нього. Мешканці міста насадили близько 16 га парку. Після перекриття річки Серет утворилось озеро площею 400 га, яке стало окрасою Тернополя.

Парк ім. Т. Г. Шевченка став улюбленим місцем відпочинку тернополян. В парку було побудовано літню естраду, танцювальний майданчик на острові «Чайка», дитячий майданчик, пляж, 2 фонтани, містки, гойдалки, шахово-шашковий клуб, більярдну, спортивну площадку, торгові кіоски, тенісний корт, літній кінотеатр, а також в парку функціонували різні атракціони.

На території парку зростає біля 50 видів дерев та чагарників, серед яких верба біла плакуча, ялина колюча голуба, туя західна, дуб черешковий, ялівець козацький, тополя та ін. Особливою гордістю є лапина крилоподібна — єдиний в місті екземпляр дерева, занесеного до Червоної Книги України. Його висота сягає понад 20 м, вік — біля 50 років. В даний час проходить реконструкція зелених насаджень парку, яка передбачає заміну старих пошкоджених дерев на більш цінні декоративні види.

На теперішній час у парку відбуваються різні фестивалі. Є два острови. У парку зупиняються мандрівні цирки.

На берегах озера обладнані пляжі, для любителів веслування, водомоторного і парусного спорту збудовані станції з пристанями. В озері багато риби, любителів її ловлі тут можна зустріти будь-якої пори року.

Влітку тут влаштовують змагання з водно-моторного спорту. По водному плесу курсують два теплоходи.

Сьогодні ж Тернопільське озеро не у найкращому стані. В середині 70-х років на Тернопільському водосховищі були проведені останні оздоровчі заходи і до кінця 80-х років вдалось оздоровити його екосистему.

На даний час на озері проводяться чемпіонати України і світу з водно-моторного спорту. Тож забрудненість озера та інші «недуги» змусили чиновників, громадськість і науковців об'єднати зусилля та розробити програму оздоровлення гідроекосистеми Тернопільського озера.

Парк «Топільче» — улюблене місце відпочинку дітей та молоді. Адже виник він, як в казці, на місці колишнього болота, та й сам схожий на казку: з чарівними озерцями, водяним млином, дитячими атракціонами, галявиною казок, зоокутком та козацькою фортецею. Площа парку 57,0804 га.

У 1970-1975 роках інтенсивно велись роботи по створенню, на місці осушеного болота, гідропарку «Топільче», який пізніше в 1985-87 роках був реконструйований. У заболоченій раніше долині Серету виросло містечко з кількома зонами. Зона тихого відпочинку об'єднує Полянну казок, комплекс зоокутка, в якому можна побачити фазанів, качок, лебедів, павичів, кіз, осла, поні, коней, лань, страусів. А також є мальовничі острівці, канали і водойми з декоративними плаваючими птахами. Поруч - зони атракціонів, активних ігор, культурно-видовищних заходів. На території парку розміщено клуб зимового плавання. В парку нараховується біля 60-ти видів дерев та кущів.

Парк «Національного відродження» закладений в 1978 році. Він був заснований на території пустиря. Площа теперішнього парку — 44,8983 га. В парку існує лише одна головна алея від якої відгалужуються шість менших. Тут споруджене Співоче поле. Його сцена розрахована на тисячу двісті артистів.

В теперішній час на Співочому полі відбуваються різноманітні концерти, фестивалі пісні і танцю. Тут шумлять — вирують традиційні тернопільські свята – зими, весни, квітковий карнавал. А також відзначаються Національні свята, День міста. У парку діють також каруселі, атракціони, дитячі майданчики, фонтан, а також бар у національному стилі.

Парк «Національного відродження» популярне місце відпочинку серед людей похилого віку, дітей і звичайно — молоді. А приваблює у парку саме неповторність краєвиду, свіже повітря, безліч галявин і лавочок для відпочинку. Саме тому, прогулянки парком залишають у відвідувачів неповторне враження. Парк налічує біля 60 видів дерев, кущів та ліан.

Старий парк. Початок його закладення — 1861 рік. Площа теперішнього парку — 6,35 га. Подяку за створення парку на безлюдній околиці слід скласти тодішньому бургомістру Володимиру Мандлю. В сучасному парку височить пагорб Слави. Проте мало хто знає, що ідея пагорбу у Старому парку не нова. На честь 300-річчя укладення Берестейської унії на цьому місці був насипаний пагорб, що був оздоблений красивими клумбами. В післявоєнний період архітектори Б.Гаврилюк та Е.Гронський успішно використали занедбаний пагорб Унії і таким чином зберегли його для сьогоденних тернополян. Нині в Старому парку нараховується біля 40 видів дерев та кущів. Особливу цінність становлять старожили парку (тополя біла, бук лісовий, клен ясенolistий), та екзоти і релікти.

Парк «Здоров'я». В липні 2015 року в Тернополі, вперше за роки Незалежності, відкрили новий парк «Здоров'я». Парк має територію майже 9 га. Він розташувався у частині регіонально-ландшафтного парку «Загребелля». В парку облаштували доріжки, дерев'яну арку при вході, провели благоустрій території, встановили дитячий майданчик та спортивну зону із вуличними тренажерами, якими нині активно користуються тернополяни. Також в парку облаштували спеціальну зону для барбекю.

1.1. Інформація про об'єкт аудиту та обґрунтування причин проведення аудиту.

Комунальне підприємство «Об'єднання парків культури і відпочинку м. Тернополя» (далі – Парки, Підприємство) засноване Тернопільською міською радою (надалі - Засновник), координацію діяльності Парків здійснює безпосередньо управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради (надалі – Уповноважений орган).

Парки є самостійним господарюючим суб'єктом, здійснюють свою діяльність на підставі Статуту комунального підприємства «Об'єднання парків культури і відпочину м.Тернополя» (надалі - Статут) [24], затвердженого рішенням міської ради від 16.08.2011 №6/13/15 та у новій редакції рішенням міської ради від 21.04.2016 №7/7/179.

У досліджуваному періоді керівництво Парками по 11.09.2018 здійснював Протасевич Олег Ярославович, з 12.09.2018 по 24.09.2018 в.о. Дячун Тарас Васильович, з 25.09.2018 в.о. директора Лесів Микола Федорович.

Парк' є природоохоронним рекреаційним комплексом, юридичною особою зі всіма правами та обов'язками, що встановлюються чинним законодавством України та визначений Статутом.

В структуру Підприємства входять: Старий парк, парк ім. Т.Г.Шевченка, парки «Топільче», «Національного відродження», «Парк здоров'я», а також обслуговується Тернопільське озеро.

Мета основної діяльності Парків - забезпечення дозвілля, відпочинку, розваг, задоволення культурних потреб різних верств населення, реалізація прав громадян на доступ до культурних цінностей, розвиток художньої і технічної творчості, збереження природно заповідного фонду.

Предметом основної діяльності Парків є:

- організація культурно-масових заходів з метою естетичного виховання дітей та юнацтва;

- організація культурно-масових заходів по організації відпочинку та змістовного дозвілля населення;

- здійснення культурно-просвітницьких заходів, які сприяють духовному відродженню нації;

- організація ярмарок, аукціонів, фестивалів, концертів, виставок, циркових вистав, інших культурно-мистецьких заходів;

- організація і утримання зоокуточків;

- проведення суцільних і вибіркового санітарних рубок, пов'язаних з реконструкцією малоцінних деревостанів, рубок догляду, інші господарські заходи, що проводяться на території парків;

- влаштування автостоянок.

Підприємство не має у своєму підпорядкуванні або довірчому управлінні інших підприємств.

Майно Парків є власністю Тернопільської міської ради і закріплене за ними на праві повного господарського відання. Парки користуються, володіють

і розпоряджаються цим майном згідно чинного законодавства за погодженням із «Засновником» або «Уповноваженим органом».

Майно Парків становлять основні фонди та оборотні активи, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі.

Парк має право відповідно до чинного законодавства надавати в оренду устаткування, транспортні засоби, інвентар та інші матеріальні цінності, які належать йому на праві власності.

Згідно даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців:

Повне найменування	Комунальне підприємство «Об'єднання парків культури і відпочинку м. Тернополя»
Код ЄДРПОУ	02220059
Керівник	Лесів Микола Федорович
Організаційно-правова форма	Комунальне підприємство
Основний вид діяльності	Функціонування атракціонів і тематичних парків
Юридична та фактична адреса	вул. Білецька, 11, Тернопіль, 46003

Очолює Підприємство директор, який призначається та звільняється з посади Тернопільським міським головою, є підзвітним управлінню культури міської ради. Свою діяльність директор парку здійснює на підставі контракту.

Джерелами формування майна Парків є: майно, передане «Засновником»; субсидії та поточні трансферти; прибутки, одержані в результаті фінансово-господарської діяльності; кредити банків та інших кредитів; безоплатні внески і пожертви підприємств, установ, організацій, громадян як вітчизняних, так і зарубіжних; інші джерела, не заборонені законодавством України.

Відповідно до штатних розписів, затверджених начальником управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради, станом на 01.01.2018 штатна чисельність працівників Підприємства складала 171 штатну одиницю (адміністративно-управлінський персонал – 23 шт.од., основні і допоміжні працівники – 148 шт.од.).

Середньооблікова кількість усіх працівників в еквіваленті повної зайнятості становила: станом на 01.01.2015 - 125 осіб, на 01.01.2016 - 121 особа, на 01.01.2017 - 120 осіб, на 01.01.2018 та 01.10.2018 роки - 125 осіб.

Для здійснення фінансово-господарської діяльності Підприємство має статутний фонд, розмір якого станом на 01.07.2018 складає 33235,00 тис. гривень.

Рішенням сесії VI скликання Тернопільської міської ради від 22.03.2013 №6/30/83 «Про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки площею 0,45 га за адресою вул.Білецька КП «Об'єднання Парків культури і відпочинку м.Тернополя» [32], Підприємству надано право постійного користування земельною ділянкою загальною площею 0,45 га, на території якої в 2018 році облаштовано відпочинкову зону «Циганка».

В досліджуваному періоді Парку з міського бюджету м.Тернополя через головного розпорядника коштів – Управління культури Тернопільської міської ради, проводилось фінансування коштів за загальним фондом по за КФК 110502 «Інші культурно-освітні заклади та заходи» (2015-2016 роки), КПКВК 2414200 «Інші культурно-освітні заклади та заходи» (2017 рік) та КПКВК 1014081 «Забезпечення діяльності інших закладів в галузі культури і мистецтв» (2018 рік).

Основні показники фінансово-господарської діяльності Підприємства за 2015-2017 роки та 9 місяців 2018 року наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

n/n	Назва показника		2015 рік	2016 рік	2017 рік	9 м-в 2018р
1.	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	тис.грн	859	1025	1232	644
2.	Чистий прибуток (збиток)	тис.грн	85	135	182	814
3.	Необоротні активи	тис.грн	52726	65911	90493	89066
4.	Дебіторська заборгованість	тис. рн.	251	321	321	425
5.	Кредиторська заборгованість	тис.грн	146,4	62,8	89,0	159
6	Середньооблікова чисельність працюючих	чол	125	121	120	125
7	Середня заробітна плата працюючого	грн.	2642	3091	4871	5258

В досліджуваному періоді Парки в значній мірі оновлені, реконструйована набережна Тернопільського ставу в парку ім. Т.Г.Шевченка, обладнано пляж «Циганка», відновлено освітлення, роботу фонтанів та введено в експлуатацію в 2015 році «Парк здоров'я», який облаштували в частині регіонально-ландшафтного парку «Загребелля» м.Тернополя. На зазначені заходи за досліджуваний період профінансовано з міського бюджету біля 48000 тис.грн, що і стало причиною проведення аудиту Парків.

Державний фінансовий аудит діяльності КП «Об'єднання Парків культури і відпочинку м.Тернополя» проводиться вперше. Попередня планова ревізія проведена працівниками Тернопільської об'єднаної Держфінінспекції в м.Тернополі за період 01.10.2012 по 31.05.2015 (акт ревізії від 23.07.2015).

Метою проведення даного аудиту є оцінка ефективності та результативності діяльності Парків, достовірності фінансової і бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку.

Аудитом охоплено фінансових ресурсів на загальну суму 56221,0 тис. гривень.

II. Результати аудиторських процедур

2.1. Результати аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства

Основним узагальнюючим показником фінансових результатів господарської діяльності Підприємства є прибуток.

За результатами аналізу фінансово-господарської діяльності зроблені наступні висновки.

Оцінку ефективності управління Парків та використання його активів проведено за сукупністю коефіцієнтів, що характеризують прибутковість активів, фінансовий стан, платоспроможність та ліквідність за період за 2015-2017 років та за 9 місяців 2018 року.

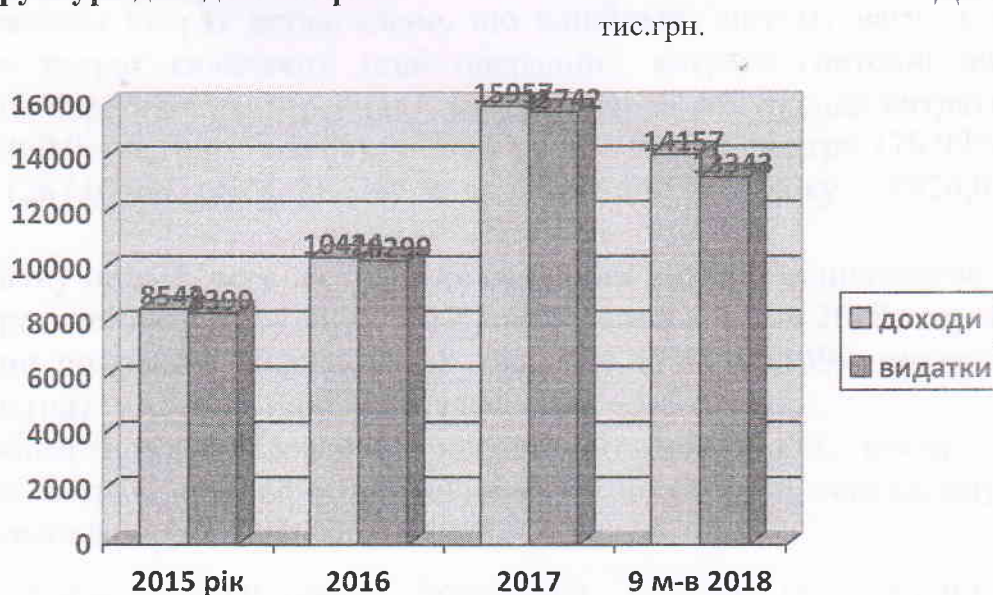
Відповідно до даних фінансової звітності за результатами основної діяльності, пов'язаної з виробництвом і реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), в дослідженому періоді Підприємство отримало чистий прибуток: в 2015 році – 85,0 тис.грн; в 2016 – 135,0 тис. грн.; в 2017 – 182,0 тис.грн та за 9 місяців 2018 року – 814,0 тис. гривень.

Аналізуючи структуру та динаміку доходів Парків встановлено, що сукупний дохід Підприємства має тенденцію до збільшення та становив у 2015 році 8542,0 тис.грн, у 2016 році – 10424,0 тис.грн, у 2017 році – 15957,0 тис.грн та за 9 місяців 2018 року – 14157,0 тис. грн, що на 2461,0 тис.грн більше аналогічного періоду 2017 року.

Аналізом структури та динаміки витрат Парків встановлено, що сукупні витрати також мали тенденцію до зростання, так в 2015 році витрати становили 8390,0 тис.грн, у 2016 році - 10299,0 тис. грн, в 2017 році – 15742,0 тис. грн та за 9 місяців 2018 року склали 13343 тис.грн, що на 2975 тис.грн більше аналогічного періоду 2017 року.

Структура доходів і витрат.

Діаграма 1

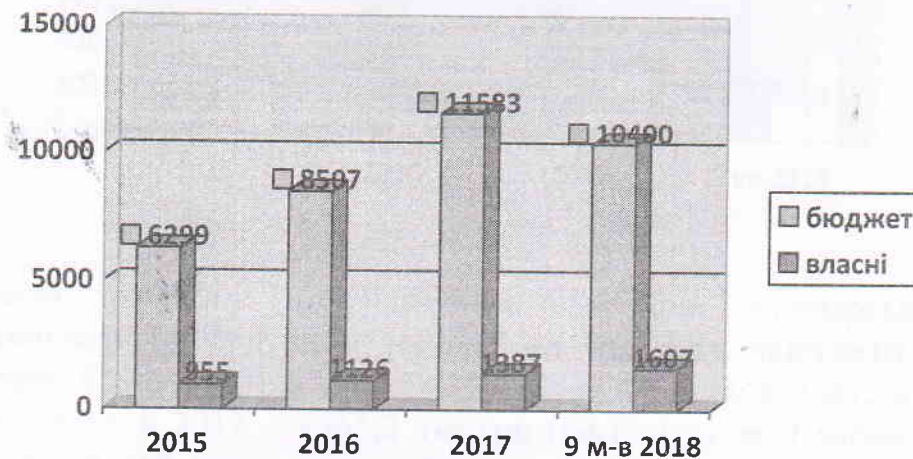
Зростання сукупного доходу в основному відбулось за рахунок збільшення фінансової підтримки з міського бюджету, зокрема: з 6299,0 тис.

грн у 2015 році, що становив 73,7% сукупного доходу Підприємства до 11583,0 тис. грн (72,6%) у 2017 році та за 9 місяців 2018 року профінансовано 10400,0 тис.грн (73,5%). Зростання бюджетного фінансування пояснюється підвищенням рівня заробітної плати, як мінімальної так і посадових окладів адміністративного персоналу, частина яких утримується за рахунок коштів міського бюджету.

Також, в досліджуваному періоді зросли і власні надходження від основної діяльності (чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і, якщо у 2015 році власні надходження становили 955,0 тис.грн, то у 2017 році склали - 1387,0 тис. грн та за 9 місяців 2018 року – 1607,0 тис. грн, на що вплинуло збільшення виручки від надання послуг атракціонами та надання послуг під час культурно-масових заходів.

Співставлення власних надходжень до бюджетного фінансування в тис.грн.

Діаграма 2

Аналізом витрат встановлено, що найбільшу питому вагу у структурі сукупних витрат складають інші операційні витрати (поточні витрати на утримання виробничого персоналу, матеріальні та комунальні витрати): у 2015 році – 6400,0 тис.грн (76,25%), у 2016 році – 8043,0 тис.грн (78,09%), у 2017 році – 11287,0 тис. грн (71,7%) та за 9 місяців 2018 року – 9820,0 тис. грн. (73,6%).

Значну питому вагу в структурі сукупних витрат Підприємства займають адміністративні витрати: у 2015-2017 роках та за 9 місяців 2018 року становили відповідно по роках: 15,58% (1308 тис.грн); 13,58% (1399 тис.грн); 15,07% (2373 тис.грн) та 15,44% (2060 тис.грн).

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) в складі сукупних витрат підприємства найменша і складає в середньому за весь досліджуваний період від 4,9% до 5,3%.

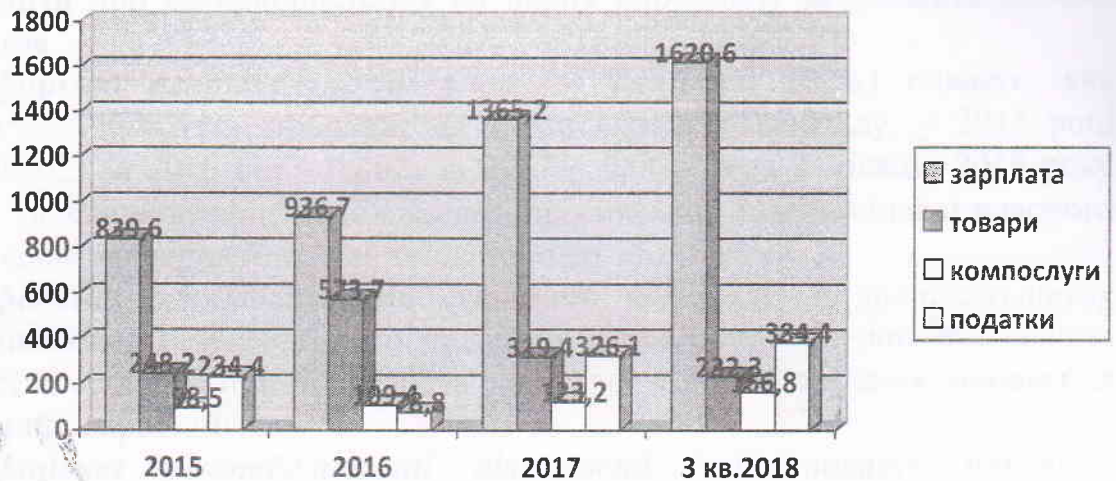
Аналізом використання бюджетних коштів на поточні видатки встановлено, що основну частину витрат займає заробітна плата разом з нарахуваннями та комунальні послуги. Питома вага заробітної плати в загальному фінансуванні становила в 2015 році 75,8%, 2016 – 69,9%; 2017 –

71,5% та за 9 м-в 2018 – 74,1%; комунальних послуг відповідно по роках: 4,9%: 5,3%; 4,5% та 3,8%.

Видатки на оплату товарів і послуг у 2015-2017 роках та за 9 місяців 2018 року займають від загальних видатків, відповідно по роках: 19,2%; 24,8%; 24,1%: 9 м-в 2018 – 22,1%.

Структура витрат від господарської діяльності, в тис.грн

Діаграма 3

Кошти, отримані Підприємством внаслідок господарської діяльності, використовувались наступним чином: на виплату зарплати в 2015 році використано 839,6 тис.грн, або 58,2% від суми всіх витрат; в 2016 – 936,7 тис.грн (57,8%); в 2017 – 1365,2 тис.грн (64,1%) та за 9 місяців 2018 року - 1620,6 тис.грн (67,4%); на придбання товарів та оплату послуг (окрім комунальних) відповідно по роках: 248,2 тис.грн (17,2% від загальної суми витрат), 573,7 тис.грн (35,4%), 319,4 тис.грн (15,0%) та 232,3 тис.грн (9,7%); на оплату електроенергії (комунальних послуг) у 2015 році витрачено коштів в сумі 98,5 тис.грн. (6,8%), в 2016 – 109,4 тис.грн (6,8%), у 2017 – 123,2 тис.грн (5,8%) та за 9 м-в 2018 року – 166,8 тис.грн (6,9%); сплачено податкових платежів (ПДВ, податок на прибуток): за 2015 рік – 234,4 тис.грн. (8%), 2016 рік – 78,8 тис.грн (%); 2017 – 326,1 тис.грн (%) та та за 9 м-в 2018 року - 384,4 тис.грн (11,3%).

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що основну частину поточних витрат, проведених за рахунок коштів місцевого бюджету та надходжень Підприємства на госпрозрахунковий рахунок, є витрати на заробітну плату з нарахуваннями, які в 2015 році займають питому вагу в сумі всіх затрат (7117,8 тис.грн) 72,3% або 5143,3 тис.грн; в 2016 році - всіх затрат (8242,6 тис.грн) 67,5% або 5564,0 тис.грн; в 2017 – 70,3% (або 8938,6 тис.грн) всіх витрат (12720,9 тис.грн; за 9 місяців 2018 року - 72,7% (або 8438,6 тис.грн) сукупних витрат (11602,1 тис.грн).

Проведеним аналізом ефективності фінансово-господарської діяльності Підприємства шляхом розрахунку коефіцієнтів, які характеризують прибутковість активів, майновий стан, платоспроможність та ліквідність встановлено наступне.

Коефіцієнт рентабельності активів (Кра) показує, який розмір чистого прибутку припадає на одну гривню активів: в 2015 році - 0,002; 2016 рік – 0,002,05; 2017 – 0,002; 9 м-в 2018 року Кра склав 0,009. Отже, при оптимальному значенні показника більше нуля, показники мають дуже малі значення, що може свідчити про не використання на повну виробничу потужність активів підприємства.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (Крвк) показує, яка частка чистого прибутку припадає на 1 грн власного капіталу, у 2015 році становив 0,002; за 2016 рік – 0,002; за 2017 – 0,003 та за 9 місяців 2018 року 0,01. Малі значення коефіцієнтів свідчать про низький рівень віддачі власного капіталу, однак значення його має тенденцію до збільшення.

Коефіцієнт рентабельності сукупного капіталу: в досліджуваному періоді фінансовий результат від операційної діяльності – збитки. Збитковість Підприємства свідчить про відсутність можливості до відтворення, оновлення та розширення виробництва.

Коефіцієнт рентабельності діяльності, що показує наявність можливостей Підприємства до відтворення та розширення діяльності, становив, у 2015 році 0,1; за 2016 рік – 0,01; за 2017 – 0,15 та за 9 місяців 2018 року - 0,54, що свідчить про низьку прибутковість діяльності підприємства.

Коефіцієнт фінансової стійкості характеризує співвідношення власних та позикових коштів, який станом на кінець звітних періодів 2015 року становив 0,99; 2016 – 0,96; 2017 – 0,9 та за 9 місяців 2018 року – 0,88, що свідчить про фінансову стійкість, здатною проводити прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі, проте значення показника мають негативну тенденцію до зменшення.

Коефіцієнт покриття, який визначає співвідношення усіх поточних активів до поточних зобов'язань і характеризує достатність оборотних засобів Підприємства для погашення своїх боргів, який на кінець звітних періодів 2015-2017 років становив 1,42; 2016 – 0,46; 2017 – 0,15; за 9 м-в 2018 року - 0,19, що свідчить зниження оборотних засобів для погашення власних поточних зобов'язань, та вказує на низьку ліквідність і зменшення розміру оборотних коштів Підприємства для погашення своїх поточних боргів.

Коефіцієнт загальної ліквідності, який відображає скільки одиниць оборотних запасів припадає на одиницю довгострокових та поточних зобов'язань на кінець звітних періодів становив: 2015 року 1,41; 2016 – 0,46; 2017 – 0,15; за 9 м-в 2018 року 0,19. Нормативним є значення в рамках 1-3. Показник нижче нормативного свідчить про проблемний стан платоспроможності, адже оборотних активів недостатньо для того, щоб відповісти за поточними зобов'язаннями.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності станом на кінець звітних періодів

2015-2017 років та 01.10.2018 становив, відповідно: 0,066; 0,077; 0,03 та 0,061. Значення показників повинно бути в межах від 0,1 до 0,2, що свідчить про неспроможність Підприємства за рахунок власних наявних оборотних активів вчасно погасити свої зобов'язання.

Таким чином, за результатами проведеного аналізу господарської діяльності Парків можна зробити висновок, що протягом 2015-2017 років та 9 місяців 2018 року Парки мають нестійке фінансове становище, яке залежне від залучених джерел фінансування. Загальна оцінка ефективності управління за результатами оцінки ефективності управління Підприємством за фінансовими коефіцієнтами, яку здійснено відповідно до Методики №170 [16], за 2015 рік має середній рівень, а за 2016-2017 роки та 9 місяців 2018 року - незадовільний рівень. За результатами попереднього вивчення системи внутрішнього контролю встановлено, що діюча організація внутрішнього контролю на Підприємстві не дозволяє своєчасно та в повній мірі виявляти всі недоліки в його діяльності і попередньо заслуговує умовно-позитивної оцінки.

Згідно Статуту основною метою Парків є забезпечення дозвілля, відпочинку, розваг, задоволення культурних потреб різних верств населення; основним завданням Підприємства є обслуговування та утримання території парків в належному стані, а фінансування з місцевого бюджету займає більше 80 відсотків від загальних доходів, такі показники діяльності як рентабельність, фінансова стійкість та ліквідність в першу чергу залежать від обсягу бюджетного фінансування, а не результатів фінансово-господарської діяльності, тому не є інформативними.

2.2. Результати дослідження фінансово-господарської діяльності Підприємства.

2.2.1. Залежність Підприємства від зовнішніх джерел фінансування та управлінських рішень Власника (міська рада) впливає на ефективність виробничої діяльності та виконання покладених функцій.

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що основну частину доходів Парків складає фінансування з міського бюджету, яке за досліджуваний період в цілому склало біля 86 відсотків сукупного доходу Підприємства.

Разом з тим, від господарської діяльності Парками отримано доходів всього в сумі 7831,4 тис.грн, в т.ч.: в 2015 році – 1372,8 тис.грн; в 2016 – 1747,9 тис.грн; 2017 – 2141,4 тис.грн; 9 м-в 2018 – 2569,3 тис.гривень.

Одним із основних джерел формування доходів від господарської діяльності Парків в досліджуваному періоді були кошти, отримані від діяльності атракціонів (в межах від 40% до 50%), що знаходяться на території парку «Топільче» та парку Національного відродження.

Виручка від реалізації квитків на атракціони з кожним роком зростає за рахунок збільшення вартості квитка та збільшення відвідувачів.

Так, проведеним дослідженням встановлено, що із 18-ти атракціонів, які знаходяться на балансі Парків, 16 атракціонів використовуються від 28-ми до 43-х років. В періоді, що досліджується придбано в 2015 році лише один атракціон «Гусениця».

(Перелік аукціонів та рік випуску в додатку

В програмі підтримки парків міста на 2016 – 2018 роки передбачено кошти на придбання нових атракціонів в сумі 2500,0 тис.грн, які не виділено.

Кількість відвідувачів атракціонів збільшити не можливо, так як майже всі атракціони застарілі фізично і морально, зовнішній вигляд їх та ефект катання на них не викликають жвавого інтересу у відвідувачів парків.

Отже, відсутність сучасних атракціонів не сприяє збільшенню надходжень від діяльності атракціонів і хоча кожного року вони проходять перевірку ДП «Тернопільський експертно – технічний центр Держпраці», постає питання про безпеку атракціонів для відвідувачів парків.

Коштів, які отримує Підприємство від господарської діяльності, фактично вистачає на утримання персоналу по обслуговуванню атракціонів та адмінперсоналу. Придбання нових атракціонів, проведення ремонтних та капітальних робіт по благоустрою парків а також озеленення повністю залежить від фінансування з місцевого бюджету.

Статутom [24] визначено, що метою основної діяльності Парків є забезпечення дозвілля, відпочинку, розваг, задоволення культурних потреб різних верств населення та збереження природно-заповідного фонду. Одним із видів діяльності є контроль за дотриманням правил використання природно-заповідного фонду, що Підприємство не може виконати в повній мірі, оскільки в Парках відсутній кількісний облік зелених насаджень, що може привести до значної втрати зелених насаджень внаслідок протиправних дій фізичних або юридичних осіб, а також в результаті аварійних та надзвичайних ситуацій.

Достовірні дані щодо кількісних і якісних характеристик зелених насаджень на території Парків, які є їх балансоутримувачами, відсутні, оскільки, Підприємством не проведена Інвентаризація зелених насаджень, що свідчить про не дотримання наказу Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України «Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України» від 24.12.2001 № 226, із змінами (надалі – Інструкція 226)[17].

Відповідно до Інструкції 226, інвентаризацією необхідно визначити кількість дерев, чагарників за видами насаджень, породами, віком, діаметром на висоті 1,3 м стовбурів дерев та стану їхнього утримання.

Разом з тим, Підприємство не може самостійно провести інвентаризацію за браком коштів і відповідних фахівців, а також через відсутність рішення Власника – міської ради.

З метою створення сприятливих передумов для розвитку парків міста Тернополя на 2012-2015 роки та 2016-2018 роки, відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [5], «Про благоустрій населених пунктів» [6], «Про природно-заповідний фонд України» [7], «Про охорону навколишнього природного середовища» [8], міська рада рішеннями від 16.12.2011 №6/16/16 та від 22.12.2015 №7/3/7 [26], затвердила програми підтримки Парків міста на 2012-2015 та на 2016-2018 роки.

Відповідно до напрямків діяльності та заходів з реалізації Програми підтримки Парків, першочерговим заходом передбачено проведення інвентаризації дерев в парках з метою забезпечення ефективного використання та збереження зелених насаджень парків (обсяг фінансування даного заходу на 2012-2015 роки передбачалось в межах затвердженого кошторису в сумі 100,0 тис.грн, на 2016-2018 роки – захід передбачено без фінансування). Однак, кошти не виділені, інвентаризація не проведена.

Аудиторським дослідженням встановлено, що по даних обліку Парків, станом на 01.10.2018, відображена вартість зелених насаджень на загальну суму 515234,07 грн, з них: на суму 224330,02 грн без зазначення кількості насаджень та 805 шт. дерев та саджанців на суму 290904,05 гривень.

Так, без зазначення кількості обліковуються зелені насадження в парку ім. Шевченка на площі 7,3723 га на суму 16323,18 грн; в парку «Національного відродження» на площі 32,0773 г, на суму 85377,89 грн; в парку «Топільче» на площі 28,5438 га, на суму 89683,71 грн та в Старому парку обліковуються насадження на загальну суму 32945,24 грн без зазначення площі насаджень.

По обліку вище згадані насадження відображені на рахунку 108 «Багаторічні насадження» та 112 «Малоцінні необоротні матеріальні активи». Інвентарні картки заведені в розрізі видів зелених насаджень, а частина насаджень відображена тільки в грошовому еквіваленті.

Аудиторським дослідженням встановлено, що протягом досліджуваного періоду в парках висаджено 426 шт. зелених насаджень на загальну суму 324250,00 грн, а зрізано сухостійних та аварійних дерев, відповідно до дозвільних документів (*Актів обстежень зелених насаджень та ордерів для організації виконання робіт*), з метою попередження виникнення аварійної ситуації, на території парків в загальній кількості 2004 дерев, 32 чагарників та 34 кущів, з яких оприбутковано 1593,5 скл.м. дров та 142, 636 м³ ділового дерева на загальну суму 289467,47 гривень.

Аудитом встановлено, що по насадженнях, які обліковуються в сумі без зазначення кількості, протягом періоду що досліджувався, вартість залишилась без змін.

Отже, відсутність кількісного обліку зелених насаджень не забезпечує належного контролю та може привести до втрати вищезгаданих активів.

Крім цього, в досліджуваному періоді із нововисаджених саджанців у 2015-2018 роках (426 шт.) списано 88 шт. на суму 64814,0 грн (згідно актів списання), які в зв'язку з кліматичними та погодними умовами не прижились в парку Т.Г.Шевченка.

(Інформація та розрахунки в Додатку до аудиторського звіту Додаток 2).

З метою ефективного використання значного за площею зеленого масиву міста Тернопільська міська рада рішенням від 31.10.2013 №6/38/11 [27] затвердила Концепцію комплексного озеленення м. Тернополя на 2000 – 2015рр. (далі - Концепція).

Основною метою Концепції була охорона, збереження та відтворення існуючих зелених насаджень. Одним із шляхів реалізації Концепції було

покращення екологічних та екоосвітніх функцій зелених зон міста шляхом проведення робіт з інвентаризації і паспортизації об'єктів зеленого господарства.

Аудиторським дослідженням встановлено, що у 2017 році відповідно до умов договору (№543-04-3-2017), між Тернопільською міською радою та Державним підприємством «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «Дніпро» імені Ю.М.Білоконя» Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, розроблена «Схема озеленення міста м. Тернополя» (надалі-Схема). В даній Схемі зазначено, що для формування єдиної системи зелених насаджень та їх реконструкції на території міста Тернополя необхідно проводити значний обсяг робіт по зеленому будівництву і ландшафтній архітектурі. Також зазначено, що з метою охорони і збереження зелених насаджень, створення бази даних для розроблення програм будівництва, відновлення та експлуатації об'єктів зеленого господарства необхідно провести повну інвентаризацію і паспортизацію територій зелених зон міста Тернополя, у тому числі парків, скверів, з визначенням меж усіх територій і винесенням їх в натуру.

Зазначено, що повна технічна інвентаризація зелених насаджень передбачає визначення загальної площі будівель, доріжок і майданчиків, об'єктів зеленого господарства, у тому числі під деревами, кущами, квітниками, газонами тощо; визначення кількості дерев та кущів за типами насаджень, видами рослин, віком, діаметром стовбурів дерев та станом їхнього утримання; визначення вартості об'єкта загалом та окремих його ділянок. У результаті проведення технічної інвентаризації на кожен об'єкт зеленого господарства повинні складатися відповідні документи, зокрема: інвентаризаційний план, робочий щоденник обліку зелених насаджень, технічний паспорт об'єкта.

Схемою передбачено підготувати наукові обґрунтування щодо необхідності надання статусу «Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва» таким паркам як парк «Національного Відродження», парк ім. Шевченка, парк «Топільче», парк Національного Відродження», «Парк ім. Шевченка», Гідропарк «Топільче».

Як захід покращення догляду на утримання за зеленими насадженнями та з метою збереження їх від знищення, необхідна координація роботи Парків та Тернопільської міської ради з питань організації, догляду та реконструкції парків та скверів міста.

Як наслідок, в бюджеті міста необхідно передбачити кошти для відповідного фінансування та необхідно передбачити розвиток бази з вирощування посадкового матеріалу для озеленення території міста тощо.

За результатами інвентаризації зелених насаджень можна буде прогнозувати подальшу роботу Підприємства з врахуванням фактичних потреб для вирішення питання покращення озеленення міста, а також запобігти втраті зелених насаджень внаслідок протиправних дій фізичних чи юридичних осіб.

Зважаючи на вищевикладене Підприємство не може самостійно провести інвентаризацію за браком коштів та відповідних фахівців, а також без рішення місцевого органу самоврядування – Власника, яким кошти на проведення

повної інвентаризації зелених насаджень не виділені, що є першим кроком щодо виконання Концепції комплексного озеленення м. Тернополя відносно Парків.

Отже, відсутність кількісного обліку зелених насаджень у парках Тернополя, у зв'язку з не проведенням інвентаризації, може призвести до ризику втрати активів на загальну суму 224330,02 гривень.

Таким чином, залежність Підприємства від зовнішніх джерел фінансування суттєво впливає на ефективність виконання функцій Підприємства, передбачених Статутом.

2.2.2. Прийняття Власником окремих рішень та розташування Парків на території (землях), яка надана в постійне користування та обліковується на балансі управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради, впливає на фінансово-господарську діяльність Підприємства.

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що відповідно бюджетної програми місцевого бюджету на 2017-2018 роки КП «Об'єднання парків культури і відпочинку м.Тернополя» надано в обслуговування та утримання території парків загальною площею 125,048 га.

В структуру Підприємства входять 5 парків з площею обслуговування: парк ім. Т.Г. Шевченка - 16,3436 га, парк «Топільче» - 57,0804 га, парк «Національного відродження» - 44,8993 га, Старий парк – 6,349 га, парк «Здоров'я» та плесо Тернопільського озера – 311,119 га.

Парк «Здоров'я», який займає частину парку «Загребелля», передано на обслуговування Підприємству рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 02.09.2015 №796 без зазначення площі обслуговування. Якщо загальна площа обслуговування 4-х парків складає 124,6723 га то на парк «Здоров'я» залишається лише 0,376 га. Фактично площа парку займає біля 9 га. Потреба в прибиральниках визначається від площ асфальтованого або іншого твердого покриття з нормою прибирання на 1 штатну одиницю 4400 м², згідно рішення виконкому Тернопільської міської ради від 28.09.2011 №23 на підставі Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 №869 [12]. Однак, штатним розписом на 2017-2018 роки для обслуговування парку «Здоров'я» затверджено 2 одиниці прибиральників без обґрунтування потреби в даних штатних одиницях. Під час аудиту комісійно проведено обмір площ асфальтованого та іншого твердого покриття, яким підтверджено, що фактична площа твердого покриття в парку складає 0,376 га та відповідає площі обслуговування наданій Паркам.

Потрібно зазначити, що на парки «Топільче» та «Національного відродження» при нормативах у потребі в прибиральниках 45 шт.од. та 29 шт.од. затверджено відповідно 20 шт.од та 22 Разом з тим, на час завершення аудиту в Парках нараховується 24 вільні посади прибиральників.

По даних обліку на балансі Парків обліковується плесо Тернопільського озера площею 311,119 га (прибережна захисна зона – 40 га) та три земельні

ділянки, передані в постійне користування, площею 0,498 га, з яких земельна ділянка площею 0,45 га - для обслуговування спортивного майданчика на якій розташована відпочинкова зона «Циганка» (парк ім.Т.Г.Шевченка) та 2 ділянки в парку «Топільче» площею 0,0254 га та 0,0226 га.

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що землі, на яких розташовані парки, передано в постійне користування та знаходяться на балансі вищестоящої установи - Управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради (далі – Управління культури).

З метою дослідження питання щодо наявності державних актів на право постійного чи тимчасового користування земельними ділянками Парками та Управлінням культури, грошову оцінку земель та про відчуження земельних ділянок, під час аудиту Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області направлено письмові запити в Головне управління Держгеокадастру в Тернопільській області та Управління культури.

У відповіді Управління культури інформувало, що відповідно до Витягів з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію прав та їх обмежень управлінню культури і мистецтв надано в постійне користування земельні ділянки площею 118,3233 га, які обліковуються по даних обліку з 2012 року, а саме: парк «Топільче» - 57,0408 га; парк «Національного відродження» - 44,8983 га; парк ім. Т.Г.Шевченка - 16,3436 г.

Від Головного управління Держгеокадастру в Тернопільській області надійшла інформація щодо обліку земель, які надано в постійне користування Паркам та Управлінню культури станом на 01.01.2016, а саме: за Парками станом на 01.01.2016 обліковується три ділянки площею 0,4980 га, за 4-ма кадастровими номерами, з яких 2 ділянки рекреаційного призначення площею 0,244 га та 0,2060 га та 2 ділянки для будівництва та обслуговування будівель торгівлі площею 0,0254 га та 0,0226 га (парк «Топільче»), що відповідає даним обліку Парків; за Управлінням культури обліковується 118,3233 га, зокрема: 44,8993 га (парк «Національного відродження»), 57,0804 га (парк «Топільче»), 16,3436 га (парк ім. Т.Г.Шевченка), що підтверджено зустрічною звіркою в Управлінні культури.

Головним управління Держгеокадастру в Тернопільській області зазначено, що інформація щодо інших запитуваних об'єктів (Старий парк, Тернопільське озеро, парк Здоров'я (парк «Загребелля») та інформація про відчуження земельних ділянок вище згаданих об'єктів, у відомостях Державного земельного кадастру відсутня. А також зазначено, що у відповідності до Порядку ведення державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 №1051 [13], надання відомостей про земельні ділянки з 01.01.2015 надаються через центри надання адміністративних послуг.

На наданий Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області запит до зазначеного центру, відповідь на час завершення аудиту не надійшла.

Під час збору інформації в Управлінні культури Тернопільської міської ради надано рішення Тернопільської міської ради «Про затвердження проекту

благоустрою щодо організації встановлення меж території рекреаційного призначення» парку ім.Т.Г.Шевченка площею 18,1549 га від 17.08.2012 №6/23/127 [28], парку «Топільче» площею 59,9858 га від 05.10.2012 №6/25/83 [29] та парку «Національного відродження» площею 45,1423 га від 05.10.2012 №6/25/84 [30]. Зазначеними рішеннями надано в постійне користування Управлінню культури земельні ділянки парків площею 118,3223 га: ім.Т.Г.Шевченка – 16,3436 га, «Топільче» - 44,8983 га та «Національного відродження» - 44,8983 га.

Аналіз використання плеса Тернопільського ставу.

Аудиторським дослідженням встановлено, що Тернопільське озеро (далі – озеро) площею 311,119 га з 31.03.2007 обліковується на балансі Парку по рахунку 109 «Інші основні засоби», балансовою вартістю станом на 01.10.2018 - 40481287,00 гривень.

Досліджено, що КП «Об'єднання парків культури і відпочинку м. Тернополя» був замовлений технічний паспорт Тернопільського водосховища.

Для виконання замовлення проведено інженерно-геодезичні вишукування, топоплан складено по матеріалах тахеометричної зйомки виконаної електронним тахеометром та визначено площу водного плеса ставу - 311,1190 га.

Аудиторським дослідженням встановлено, що з метою вирішення проблеми забруднення, покращення його благоустрою та належного функціонування, Тернопільська міська рада прийняла Комплексну Програму розвитку водосховища «Тернопільський став» на 2017-2019 роки [31]. Часткове виконання даної програми передбачено здійснювати через Парки. В 2018 році за рахунок коштів виділених з міського бюджету в сумі 463,8 тис.грн із 1130,0 тис.грн запланованих, Парками частково виконано два заходи: розробка ПКД для будівництва природного спуску Тернопільського ставу та закупівля засобів для здійснення контролю за правилами поведінки на Тернопільському озері (придбання універсального мобільного плавзасобу для обслуговування ставу та ін). На 2017 рік виконання заходів Програми через Парки не планувалось.

В ході аудиторського дослідження, оглядовим способом встановлено ряд факторів, які негативно впливають на стан водного середовища.

Так, вода, яка утворюється внаслідок танення снігу та дощів з вулиць, тротуарів, майданів міста, потрапляє без очищення у водойму.

Згідно інформації, висвітленої на сайтах Державної екологічної інспекції у Тернопільській області, зазначено, що необхідно невідкладно провести обстеження Тернопільського ставу і водойм, які знаходяться в межах парків, розробити та вжити заходи очистки водойм у місцях масового скупчення синьо-зелених водоростей та інформувати про вжиті заходи щоденно ЗМІ та екологічну інспекцію.

Крім того, в програмі в перспективних заходах зазначено про пошук шляхів та створення умов для господарського використання водойми.

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що по Озеру ходять 2 судна теплохід «Герой Танцоров» (бортовий номер С-541) та «Капітан Т. Г. Парій» (бортовий номер ПТ-50).

Балансоутримувачем суден є комунальне підприємство «Тернопільелектротранс».

У вихідні, за умови хорошої погоди, працюють обидва теплоходи, у будні - зазвичай по одному. Потрібно зазначити, що теплохід «Герой Танцоров» в даний час знаходиться в капремонті. Теплоходи можна було замовити в оренду для проведення корпоративів, весіль та інших заходів. Оренда «Героя Танцорова» протягом однієї години вартувала від 800 грн, «Капітан Парія» - від 600 грн. Ціна залежить насамперед від місяця (травень - жовтень) і дня тижня.

Вартість квитка за повне коло (станом на 2017-2018 рік) становив 25 грн та півкола - 15 грн. Вартість квитка для дітей віком до 7 років становить 50 % від повної вартості.

Окрім теплоходів, озером ходить вітрильна яхта «Тернопіль» з бортовим номером ТП-88-К. Вона швартується на причалі, що в парку ім. Т. Г. Шевченка, навпроти дитячого майданчика. Її також можна було замовити для прогулянки. Вартість оренди на півгодини становила 150 гривень, на годину - 250 гривень.

Отже, плесо Озера, балансоутримувачем якого є Парки, використовується як фізичними так і юридичними особами, що використовують його в комерційних цілях, однак Парки від цієї експлуатації доходів не отримують.

Таким чином особи, що зацікавлені в отриманні права на використання Озера, могли б укладати з балансоутримувачем (Парками) договори на прибирання та обслуговування прибережної зони. Так, розрахунковим методом на підставі калькуляції встановлено, що на прибирання прибережної зони витрати в середньому в місяць складають біля 31000,0 гривень.

Отже, у сезон з осіб, які використовують плесо в комерційних цілях, Парки могли б отримувати додаткові доходи розрахунково щорічно в межах від 15000,0 грн до 20000,0 грн в рік.

Крім цього, під час аудиторського дослідження та проведенням оглядом прибережної зони Тернопільського озера встановлено, що прибережна зона озера біля комплексу «Циганка» використовується сторонніми фізичними особами для стоянки човнів (оглядово виявлено 15 місць для швартування). Проведеним аналізом та розрахунками встановлено, що за рік (в сезон) Парки могли б отримати додаткових доходів від швартування човнів, з розрахунку 100 грн в місяць, в сумі 10500,0 гривень.

Таким чином, при умові укладання договорів про надання послуг з фізичними та юридичними особами, які використовують плесо озера в комерційних цілях та швартують човни, Парки, розрахунково, могли б щорічно отримати можливих доходів щорічно на загальну суму 30500,0 гривень.

(Розрахунки в додатку до аудиторського звіту, Додаток 3)

Дослідження об'єктів, які знаходяться на території Парків.

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що згідно даних бухгалтерського обліку, а саме оборотно-сальдової відомості «Капітальні інвестиції» по субрахунку 151 «Капітальне будівництво», книги «Журнал-головна» та картки обліку незавершеного будівництва на балансі Парків обліковується «Бювет» на суму 542881,47 грн. «Бювет» складається з таких об'єктів: водозабір з свердловиною, глибинний насос, водозабірні колонки, бювет питної води – 2 альтанки з влаштуванням підлоги з гранітних плит та зовнішнє влаштування покриття з гранітних плит (сходи).

Так, згідно рішень виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 07.11.2007 №1706 та від 18.12.2007 №2014 [34] комунальним підприємством «Тернопільбудінвестзамовник» передано на поповнення статутного фонду Парків незавершене будівництво свердловини з бюветом в парку «Національного відродження» за адресою проспекту Злуки, вартістю 342681,47 гривень. Крім цього, згідно картки обліку незавершеного будівництва «Бювет» та актів приймання виконаних підрядних робіт форми № КБ-2а від листопада 2008 року №1 на суму 100200,00 грн та від липня 2010 №1 на суму 100000,00 грн Парками проведено часткові роботи із завершення будівництва об'єкту «Бювет».

На час проведення аудиту будівництво об'єкту «Бювет» незавершене, документи на введення в експлуатацію вказаного об'єкта в Підприємства відсутні.

В ході аудиту комісією Парків в присутності аудиторів проведено огляд незавершеного будівництва «Бювету», який знаходиться на території Свято-Троїцького духовного центру (далі - Духовний центр) побудованого в парку «Національного відродження». Оглядом встановлено, що цільове призначення «Бювету» Духовним центром змінено, альтанки площею 53,6 м² перебудовано в закриті приміщення, в яких обладнано стоматологічний кабінет та кабінет лікаря ортопеда, в яких під час огляду надавались відповідні послуги.

Проведеним збором інформації в Управлінні культури і мистецтв Тернопільської міської ради, яке є балансоутримувачем земель Парків, встановлено, що земля, на якій розміщене незавершене будівництво бювету, не входить в паркову зону і належить Духовному центру, що відображено в проекті землеустрою, затвердженого рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 05.10.2012 №6/25/84 «Про затвердження проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж територій рекреаційного призначення – парку «Національного відродження» [30].

В ході проведення аудиту директором Парків на адресу Духовного центру надіслано листа щодо незаконного користування майном, яке обліковується на балансі Парків. Крім цього, на адресу вказаного центру направлено лист Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області, однак, відповіді на час завершення аудиту, не отримано.

Договори на оренду приміщень «Бювет» адміністрацією Парків не укладались, передача альтанок приватним особам згідно актів прийому-передачі не проводилась.

Таким чином, Духовний центр без відповідних дозволів балансоутримувача змінив цільове призначення незавершеного будівництва та використовує його без введення в експлуатацію і укладення договору оренди, у власних цілях.

Отже, вказана споруда незавершеного будівництва фактично втрачена Парками на загальну суму 542881,47 грн, разом з тим на вказану суму збільшено Статутний фонд Парків згідно рішення міської ради.

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що між виконавчим комітетом Тернопільської міської ради, Парками та ТЗОВ «Фагот плюс» укладено інвестиційний договір щодо проведення реконструкції (будівництва) причалу (гідротехнічної споруди) загального користування по вул. Білецькій від 26.12.2014 №18, термін виконання робіт, згідно договору, завершується в 2016 році. Згідно п.2.3 договору реконструйований причал, за умови виконання сторонами всіх своїх зобов'язань, передається на баланс Паркам з часткою власності 49%.

Проведеним оглядом встановлено, що роботи по реконструкції (будівництва) причалу завершені. Акта приймання - здачі виконаних робіт та документи, що оформляються при здачі об'єкта в експлуатацію, як це передбачено п. 13.1 та 13.2 договору, для аудиту не пред'явлено.

(Копія інвестиційного договору про реконструкцію причалу в додатку до аудиторського звіту, Додаток 4)

Згідно інформації, наданої громадянином Івановим В.В. встановлено, що ним за рахунок власних коштів в сумі 288500,0 грн проводились роботи по вищевказаному інвестиційному договору від 26.12.2014 №18 по вул. Білецькій. В експлуатацію причал не введено в зв'язку тим, що були окремі недоліки в будівництві, які відмічені в акті складеному працівниками Парків від 15.08.2017 року б/н. В подальшому недоліки були усунуті, про що свідчить лист Тернопільської міської ради від 16.01.2018 №245/04 і сторони готують документи для передачі причалу на баланс Парків. На час завершення аудиту рішення про передачу причалу на баланс Парків відсутнє.

(Довідка Іванова В.В., копія акта від 15.08.2017 б/н, лист міської ради від 16.01.2018 №245/04 в додатку до аудиторського звіту, Додаток 5)

Таким чином, умови інвестиційного договору від 26.12.2014 №18, в частині передачі причалу на баланс Парків, не виконано та існує ризик втрати майна, внаслідок руйнування та відсутності власника, на загальну суму 288500,0 гривень.

Колишнім директором Парків укладено договір від 10.05.2017 між Парками та ПАТ «Тернопільський молокозавод» (далі - Товариство) щодо проведення відновлення та благоустрою дитячого майданчика в парку ім. Т.Г. Шевченка (безкоштовно), який знаходиться на балансі Парків та вартість якого станом на 01.01.2018 складала 4000,0 грн та станом на 01.10.2018 не помінялась.

Термін дії договору по 31.10.2019. Згідно п.2.2.5 договору передбачено, що по завершенню дії договору Товариство безкоштовно передає на баланс Парків виконані роботи по акту приймання - передачі. Рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 30.05.2018 №43 погоджено розпочати виконання робіт з 01.06.2018.

Проведеним аудиторським дослідженням встановлено, що відновлення та благоустрій дитячого майданчика завершено та офіційно відкрито 24.08.2018. На час проведення аудиту, майданчик вже частково знищений (порване штучне зелене покриття та канати).

В ході аудиту Товариством Паркам надано довідку від 14.11.2018 №670 про вартість виконаних робіт з відновлення та благоустрою дитячого майданчика на загальну суму **2516938,4 грн**, однак акт-прийому передачі не здійснено, акти виконаних робіт про підтвердження суми витрат не пред'явлено.

(Копії договору, рішення виконкому міської ради та довідки Товариства в додатку до аудиторського звіту, Додаток 6)

Аудиторським дослідженням встановлено, що згідно рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 18.10.2017 №752 [35] на баланс Парків вирішено передати капітальний ремонт входу в парк ім. Т. Шевченка в районі пам'ятника С. Бандері - елементи озеленення (квітники) вартістю 547826,4 грн та капітальний ремонт входу в парк ім. Т. Шевченка в районі пам'ятника С. Бандері - елементи благоустрою (лавки, пергола, мощення території) вартістю 6427039,2 грн. Загальна сума склала **6 974 465,6 грн**, яка за даним бухгалтерського обліку не відображена.

Заступнику директора з господарської роботи Парків Романюку В.І. та головному бухгалтеру Парків Домбровській І.Р. надані запитання щодо неоприбуткування по даних обліку зазначених робіт.

Заступник директора з господарської роботи Романюк В.І. пояснив, що 2/3 робіт виконаних в парку ім. Т.Г. Шевченка проведено не на території парку, що підтверджено обмірами, які провело ПП «Геодезія» та повідомлено Управління ЖКГ Тернопільської міської ради про можливість прийняття на баланс робіт лише в межах земель Парків.

Головний бухгалтер Домбровська І.Р. пояснила, що акти приймання передачі по капітальному ремонту входу в парк ім. Т. Шевченка вищезазначеним Управлінням ЖКГ (виконавцями робіт) надані, але комісією Парків не підписані, тому по даних бухгалтерського обліку капітальний ремонт не відображено.

(Запитання та відповіді, копія рішення виконкому міської ради в додатку до аудиторського звіту, Додаток 7)

Аудиторським дослідженням встановлено, що на території парку ім. Т.Г. Шевченка встановлено, що на території парку знаходиться приміщення шахово - шашкового клубу площею залу - 61,8 м² та тераси - 187,4 м², яке знаходиться на балансі Парків вартістю 34516,42 грн. На час огляду приміщення клубу заходиться в занедбаному стані і не використовується.

В ході проведення аудиту встановлено, що між виконавчим комітетом Тернопільської міської ради, ТзОВ «Маркетингові технології ПБС» та Управлінням культури і мистецтв Тернопільської міської ради укладено договір щодо облаштування шахово – шашкового клубу в парку ім. Т.Шевченка від 14.12.2017 № 41. Строки виконання робіт встановлено до 14.12.2021.

Пунктом 2.4 договору передбачено, що власником результату виконаних робіт з будівництва (реконструкції) шахово – шашкового клубу, після введення його в експлуатацію, є ТзОВ «Маркетингові технології ПБС», за винятком 62 м², які після завершення будівництва передаються у власність Тернопільської міської ради.

Проектно – кошторисна документація, якою визначені будівельні, архітектурні та об'ємно – планувальні рішення згідно договору виготовляється Управлінням культури і мистецтв Тернопільської міської ради. На даний час документація не виготовлена.

Отже, існує ризик будівництва на території парку, крім відновлення шахово-шашкового клубу, невідомої споруди, яка приведе до часткової втрати території парку, зелених насаджень та зміни ландшафту.

(Копія договору догівір облаштування шахово – шашкового клубу та акт огляду парку в додатку до аудиторського звіту, Додаток 8)

Аудиторами встановлено, що на балансі Парків по субрахунку 103 «Будинки та споруди» в парку «Топільче» рахується доріжка з асфальтним покриттям (картингова доріжка) балансовою вартістю 1849000,0 грн довжиною 1260 п.м, шириною 6,0 п.м та загальною площею 7560,0 м², яка передана безкоштовно на баланс Підприємства від Управління обліку та контролю за використанням комунального майна Тернопільської міської ради на підставі рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 21.05.2014 №532, що підтверджено під час збору інформації у вказаному Управлінні.

(Довідка збору інформації в додатку аудиторського звіту, Додаток 9)

Станом на 01.05.2016 по даних бухгалтерського обліку Парків проведено дооцінку вищевказаної доріжки на підставі незалежної експертної оцінки проведеної на замовлення Парків ТзОВ «Орієнтир - Реформа». Згідно до проведеної оцінки доріжка асфальтового покриття (картингова траса) у парку «Топільче» займає площу 9604,0 м² та її вартість становить 1849000,0 гривень.

Згідно даних бухгалтерського обліку (інвентарній картці №305) вартість доріжки дооцінено, площу доріжки не збільшено.

(Копії інвентарної картки та висновку про вартість майна в додатку до аудиторського звіту, Додаток 10)

Аудиторськими дослідженнями щодо причин проведення експертної оцінки траси, встановлено, що на виконання умов інвестиційного договору від 17.10.2013 №1, укладеного між Тернопільською міською радою, ТзОВ «ВП-Маркет» та КП «Підприємство матеріально – технічного забезпечення» [37] Тернопільської міської ради щодо реконструкції ділянки постійно діючого ярмарку за адресою м. Тернопіль, вул. Шептицького та додаткової угоди №3 від 10.08.2015, яка є невід'ємною частиною вищевказаного інвестиційного

договору, ТзОВ «ВІП-Маркет» зобов'язалось здійснити відновлення картингової траси спортивного майданчика (картодрому) у парку «Топільче» та облаштувати автобусну зупинку по вул. Шептицького всього на загальну суму 912824,0 гривень.

ТОВ «ВІП - МАРКЕТ» виконало умови договору і завершило реконструкцію (відновлення) картингової траси в жовтні 2015 року. Належне виконання умов інвестиційного договору підтверджено Актом б/н від 05.10.2015 «Про обстеження картингової траси у парку «Топільче», який складено комісією створеною на розпорядження міського голови від 21.09.2015 №280.

Оскільки будь-які рішення щодо передачі виконаних робіт до травня 2016 року не приймалися, керівництво Парків замовило експертну оцінку відновленої траси, і відповідно до висновку, збільшило її балансову вартість.

Тільки через 2 роки після завершення реконструкції траси, було прийняте рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради №911 від 06.12.2017 [38] щодо передачі на баланс Паркам реконструйованої картингової траси спортивного майданчика (картодром) у парку «Топільче» вартістю 5816089,00 грн. Акти виконаних робіт до рішення не надано, Акт прийому-передачі картодрому для аудиту не пред'явлено. Як наслідок, по даних бухгалтерського обліку Парків зазначена сума не відображена.

(Копія рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 06.12.2014 №911 в додатку до аудиторського звіту, Додаток 11)

Потрібно зазначити, що документ (декларація або сертифікат інспекції ДАБК), що засвідчує введення в експлуатацію картингової траси відсутній, що є порушенням п.п.13.1 – 13.4 інвестиційного договору №1 від 17.10.2013 з додатками.

(Довідка про збір інформації в КП «ПМТЗ Тернопільської міської ради в додатку до аудиторського звіту, Додаток 12)

З метою встановлення площі відновленої картингової доріжки та її вартості, виконавцю робіт - ТзОВ «ВІП - МАРКЕТ» Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Тернопільській області направлено відповідний запит. На підставі отриманої інформації та доданих документів, а саме: листа ТзОВ «ВІП-Маркет» від 11.09.2015 №11/09 на адресу міського голови, та акта виконаних робіт б/н від серпня 2015 року, аудиторами встановлено, що вартість відновлення картингової траси спортивного майданчика (картодрому) у парку «Топільче» становить 5523637,20 грн та облаштування автобусної зупинки по вул. Шептицького - 292452,00 грн. Тобто, ТзОВ «ВІП-Маркет» виконано робіт на загальну суму 5816089,00 гривень.

Відповідно до акта виконаних робіт б/н від серпня 2015 року, відновлена площа картингової траси спортивного майданчика (картодрому) становить 10059,8 м² і включає в себе картингову трасу, авіакордром та перехід між ними, вартістю на загальну суму 5523637,20 грн, з якої вартість відновлення картингової траси – 4831182,20 грн та перенесення і відновлення авіакордрому – 692455,0 гривень.

Різниця між вартістю робіт траси зазначеної в рішенні виконкому міської ради та експертною оцінкою становить 2982182,2 грн (5816089 грн – 692455 грн авіакортодром - 292452 грн автоб.зупинка - 1849000 грн експ.оцінка), яка по обліку в Парках не відображена.

(Запит та інформація ТзОВ «ВІП - МАРКЕТ» в додатку до аудиторського звіту, Додаток 13)

Аудиторами встановлено, що на виконання рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 01.02.2017 №42 Парками з Федерацією Картингу Тернопільської області укладено договір про співпрацю б/н від 17.05.2017 у сфері експлуатації комплексу картодрому.

(Копія рішення виконкому міської ради та договір про співпрацю в додатку до аудиторського звіту, Додаток 14)

З метою встановлення ще можливих балансоутримувачів траси направлено запит в Тернопільський обласний комунальний центр науково-технічної творчості школярів та учнівської молоді (далі - Центр). Згідно отриманої інформації встановлено, що картодром у парку «Топільче» довжиною 729 метрів початково був побудований силами ДТСААФ та відділом освіти Тернопільської ОДА у 1988 році та переданий на обслуговування Центру. Документи на введення в експлуатацію картодрому відсутні, тому на балансі Центру картодром не обліковувався.

Разом з тим, Центр надав відповідь, що на його балансі обліковується тверде покриття авіакортодрому площею 2826,0 м² на суму 56520,0 грн та огорожа (сітка) авіакортодрому в кількості 95 секцій на суму 6650,00 гривень.

На даний час на картодромі проводяться заняття гуртків Центру тренування та обласні змагання з картингу вихованців гуртків м. Тернополя та Тернопільської області. Центром зазначено, що відновлена траса утримується їх працівниками та спонсорами. Для отримання ліцензії на реконструйовану трасу, за рахунок спонсорів і батьків гуртківців проведено облаштувальні та розмітні роботи та встановлені загороджувальні бар'єри на поворотах, оскільки, відновлена траса не відповідає встановленим нормативам. Ліцензії на експлуатацію траси Федерацією Картингу України видані на 2017- 2019 роки.

(Запит та інформація Центру науково-технічної творчості школярів та учнівської молоді в додатку до аудиторського звіту, Додаток 15)

Разом з тим, аудиторами разом з інвентаризаційною комісією оглядово встановлено, що по обочинах траси повністю відсутнє щибенево покриття (по нормативах шириною 2 метри), а також траєкторія траси після реконструкції змінена, оскільки частину старої траси ТзОВ займає Ринок який побудований ТзОВ «ВІП - МАРКЕТ». Для підтвердження Центром надано копію акту землеустрою, на якому відмічено траєкторію траси до реконструкції та траєкторію реконструйованої траси.

Потрібно зазначити, що акти землеустрою на парк «Топільче», як і на інші парки виготовлені ще в 2012 році. З 2012 року межі обслуговування парків

змінювались. Документів щодо змін меж обслуговування парків з 2012 року для аудиту не пред'явлено.

В ході аудиту комісією Парків, в присутності аудиторів, проведено обмір картингової траси та асфальтових площ, які прилеглі до траси. Обмірами встановлено, що загальна площа асфальтового покриття становить 10999,0 м² а саме: площа картингової траси становить 6984,0 м², авіакордодрому – 955,0 м² та доріжки, що з'єднує авіакордодром з картинговою трасою – 3060,0 м².

(Акт огляду картингової траси та прилеглих асфальтових площ в додатку до аудиторського звіту, Додаток 16)

Отже, аудиторськими дослідженнями встановлено, що згідно рішення виконкому міської ради на баланс Парків передається вартість реконструйованої картингової траси на загальну суму 5816089,00 грн, у вартість якої включено затрати на відновлення і інших двох об'єктів на загальну суму 984907,0 грн: облаштування автобусної зупинки по вул. М.Шептицького вартістю 292452,0 грн та авіакордодрому - 692455,0 гривень.

Оскільки Парки визначили вартість відновленої траси на підставі експертної оцінки в 2016 році, тобто до моменту надання рішення виконкому міської ради (2017), траса обліковується по даних обліку відповідно до визначеної ціни експертом.

Таким чином, враховуючи вищевикладене, внаслідок того, що земля Парків знаходиться на балансі Управління культури міської ради, будівлі і споруди передаються на баланс Парків згідно рішень міської ради, а інвестиційні угоди укладаються Власником, як правило, без участі Управління культури та Парків, призвело до неузгодженості дій, внаслідок чого об'єкти передаються на баланс Парків із значним запізненням та без складання Актів прийому-передачі, що в кінцевому результаті негативно впливає на фінансово-господарську діяльність Підприємства.

Як наслідок, це фактично призвело до втрати об'єкта будівництва на суму 542881,47 грн та можливої втрати об'єкта на суму 288500,0 грн, а також не відображення по обліку капітального ремонту об'єктів благоустрою на загальну суму 9 491 404,0 грн (2516938,4грн дитяча площа, 6974465,6грн вхід в парк)

2.2.3. Недоліки при прийнятті управлінських рішень щодо операцій з формування доходів від основних видів діяльності, інших операційних доходів, інших операцій можуть призвести до їх недоотримання та неповного використання резервів покращення фінансового стану Підприємства.

Згідно Статуту Майно Парків є власністю Тернопільської міської ради і закріплене за ним на праві повного господарського відання. Парки користується, володіє і розпоряджається цим майном згідно чинного законодавства за погодженням із Тернопільською міською радою (надалі - Засновник), або управлінням культури і мистецтв Тернопільської міської ради.

Парк має право відповідно до чинного законодавства здавати в оренду підприємствам, установам, організаціям, а також громадянам, устаткування, транспортні засоби, інвентар та інші матеріальні цінності, які йому належать на праві власності.

Міським бюджетом надається фінансова підтримка Паркам на забезпечення статутної діяльності. Отже, підвищення ефективності діяльності Парків можливе шляхом оптимізації видатків, а також розширення дохідної бази.

Джерелами формування доходів госпрозрахункової діяльності Підприємства в досліджуваному періоді були кошти, отримані від: послуг атракціонів; стоянки машин; оренда нежитлових приміщень; спільного користування площами; суборенда землі; спонсорської допомоги; відшкодування комунальних послуг; оплата за використання майданчика цирками; автопослуг (автовишка); реалізації матеріалів (дрова, плити від демонтажу); оренди острова «Чайка»; плати за використання території для проведення виїзних церемоній; послуги прибирання літніх майданчиків, послуги під час проведення фестивалів.

Перевіркою правильності складання калькуляцій на платні послуги встановлено, що ціни визначалися на підставі розрахункової собівартості продукції та послуг включаючи норматив рентабельності не більше 12% до фактичної собівартості продукції та послуг.

Проведеним аналізом стану доходів досліджено, що Підприємством не використовуються усі наявні можливості, щодо залучення додаткових джерел надходження коштів.

На балансі Парків знаходиться 28 од. водних велосипедів, від прокату яких на водоймах парків ім. Т.Г. Шевченка та «Топільче» в 2015 році отримано 69938,0 грн та в 2016 – 80177,0 грн. Аудиторськими дослідженнями встановлено, що протягом 2017 – 2018 років водні велосипеди в парку ім. Т.Г. Шевченка не використовувались, оскільки проводився ремонт набережної навколо острова «Чайка».

Разом з тим, внаслідок неефективних управлінських рішень, водні велосипеди не використовувались і в парку «Топільче» по водоймі навколо острову «Козацький», що призвело до втрати можливості отримання доходу за вищевказаний період на суму **160354,0 грн** з розрахунку виручки за 2016 рік без підвищення вартості квитка. Крім цього, річний резерв можливих майбутніх доходів, з розрахунку вартості квитка 2016 року, складає **81177,0 гривень**.

На балансі Парку на рахунку 104 «Машини та обладнання» обліковується батут «Тигрєня», який не використовувався з 2016 року і на час проведення аудиту зберігається на складі. Разом з тим, на умовах оренди на сезон в парку ім. Т.Г. Шевченка встановлювали батуту фізичні особи.

Проведеним аналізом використання батуту встановлено, що Парк втратив можливість отримати додаткові доходи, розрахунковим методом згідно калькуляції, за сезони 2016-2018 років в сумі **161040,00 грн**. А також

встановлено річний резерв можливих доходів розрахунково на суму біля 7000,0 гривень.

Отже, внаслідок невикористання Парками водних велосипедів та батуту призвело до втрати можливих доходів у 2016 – 2018 роках на суму 321394,0 грн та внаслідок прийняття відповідних управлінських рішень дасть можливість отримати додаткові доходи розрахунково на суму 151177,0 гривень.

(Розрахунки в додатку до аудиторського звіту, Додаток 17)

Одним із основних джерел надходження доходів Підприємства є дохід від проведення різного роду масових фестивалів та заходів в парках Тернополя, які проводяться на підставі рішень виконавчого комітету Тернопільської міської ради (далі – виконком міської ради).

Організаторами найбільш масових фестивалів, таких як «Етно-гастрономічний фестиваль «Галицька дефіляда», «Короп фест», «Кухоль пива» та «Пікнік у Тернополі» виступає громадська організація «Гільдія рестораторів Тернопільщини» та КП «Туристично-інформаційний центр м.Тернополя».

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що згідно рішень виконкому міської ради організатори фестивалів повинні укладати з Парками договори про забезпечення Парками благоустрою, належного санітарно-технічного утримання території проведення заходу та вивезення твердих побутових відходів, встановлення біо-туалетів, а також забезпечення об'єктів торгівлі та розрахунку за використану електроенергію.

Управління торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Тернопільської міської ради, згідно рішень виконкому міської ради зобов'язано під час заходів забезпечити учасникам фестивалів, які будуть здійснювати торгівлю продовольчими та непродовольчими товарами, видачу перепусток на в'їзд на територію парків.

В період, що досліджується, в Парках проведено 78 святкувань за обслуговування яких, згідно укладених договорів отримано коштів на загальну суму 372451,90 гривень.

З метою отримання достовірної інформації для встановлення фактичної кількості учасників найбільш масових фестивалів та святкувань, направлено запит до Управління торгівлі, яким згідно рішень належало видати перепустки. Відповідно до отриманої відповіді, вище вказана інформація в Управлінні торгівлі не зберігається.

Крім цього, в ході аудиторського дослідження направлено запит до Гільдії рестораторів Тернопільщини щодо надання інформації про кількість учасників фестивалів «Галицькі дефіляди». Відповіді на запит не отримано.

В Парках відповідна інформація відсутня, договори з організаторами фестивалів про забезпечення благоустрою укладались на підставі договірної ціни без врахування кількості об'єктів торгівлі.

Проведеним аналізом отриманої плати з торгових точок за забезпечення Парками благоустрою, які не враховані організаторами фестивалів та виходячи із затрат, розрахованих на одну точку згідно калькуляції, додаткових торгових

точок було в середньому до 13 місць. І це тільки ті точки, які не враховувались організаторами фестивалів.

Аналізом отриманої плати від укладеної договірної ціни встановлено (на підставі калькуляції витрат на одну торгову точку), що організаторами масових фестивалів та заходів проводилась оплата за 5-6 торгових точок (розрахунково), що є малоймовірним.

Проведеним моніторингом фото та відео звітів про проведені фестивалі в фейсбуці, та на офіційних сайтах установ та громадських організацій м.Тернополя встановлено, що торгових точок візуально було значно більше та використовували територію значно більшу ніж додаткових 13 точок встановлених розрахунковим методом на підставі отриманої виручки та розроблених калькуляцій.

Аудиторським дослідженням (розрахунковим методом) встановлено, що при умові укладання вище згаданих договорів (на 13 точок) в досліджуваному періоді, Парки додатково могли отримати доходів на загальну суму 88042,06 гривень.

Також дослідженням встановлено, що в окремих випадках відповідно до рішень виконкому міської ради, обслуговування фестивалів та заходів проводились Парками на безкоштовній основі, зокрема, «Студентська республіка», Міжнародний день сім'ї, Літня школа «Дивосвіт» (дитячий табір) та інші (заходи громадських організацій, культурно освітні заходи, спортивні змагання тощо), так як в рішеннях не обумовлювались надаваннями Парками вищезгаданих послуг.

Разом з тим встановлено, що за забезпечення благоустрою під час проведення фестивалю «Пікнік у Тернополі» громадською організацією «Гільдія рестораторів Тернопільщини» в парку ім.Т.Г. Шевченка в період з 24.08.2018 по 28.08.2018, Парки не отримали жодної копійки.

В середньому, розрахунково за 5 днів проведення фестивалю Парки могли щонайменше отримати додаткових доходів в сумі 38062,63 гривень.

(Запити відповіді та розрахунки в додатках до аудиторського звіту Додаток 18).

Отже, Парками внаслідок не прийняття управлінських рішень в досліджуваному періоді розрахунково втрачено додаткових доходів від проведення фестивалів та святкувань на загальну суму 126104,69 гривень.

Аудиторським дослідженням встановлено, що відповідно до рішень виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 12.03.2014 №207 та від 21.12.2016 №1105, розроблені та прийняті положення про розміщення та порядок облаштування об'єктів літньої торгівлі, сезонних об'єктів сфери послуг, відпочинку та розваг на території парків міста Тернополя та положення про розміщення та облаштування сезонних об'єктів сфери торгівлі, послуг, відпочинку та розваг на території м. Тернополя та парків (надалі - Положення) [33].

Умовами Положення передбачено укладання Парком з вище згаданими об'єктами договорів про надання послуг на території парків по здійсненню

прибирання, комплексного обслуговування та забезпечення благоустрою навколо об'єкта.

Також дослідженням встановлено, що Тернопільська громада, від імені якої діє Тернопільська міська рада, укладає договір про встановлення особистого строкового сервітуту для розміщення тимчасової споруди для розташування сезонного об'єкта сфери послуг, відпочинку та розваг – пересувної тимчасової споруди, керуючись Земельним кодексом України [4], Цивільним кодексом України [2], ст.28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [9], «Сервітуарію» на підставі п.9,3,3 додатку до рішення Тернопільської міської ради від 26.04.2013 за № 6/31/99 із змінами, для провадження підприємницької діяльності (на чітко визначеній площі).

Встановлено, що 31 тимчасова споруда протягом досліджуваного періоду були розташовані (прилегли) до пішохідних доріжок/алей з твердим покриттям, які перебувають на обліку Парків. Тобто, частина даних доріжок, які щільно межують з даними об'єктами, використовувалась ними для обслуговування власних потреб. Керуючись Положенням, Парки укладали договори про надання послуг по прибиранню навколо об'єкта. Однак, договори оренди вищезгаданого твердого покриття - доріжок, Парками не укладалось.

Проведеними аудиторськими розрахунками встановлено, що в досліджуваному періоді Парки, внаслідок не укладання договорів оренди твердого покриття втратили можливість отримати додаткові доходи розрахунково на загальну суму **44947,62 гривень**.

Отже, при прийнятті відповідних управлінських рішень Парки зможуть отримувати додаткові доходи розрахунково 11000,0 грн щорічно.

(Копії Положень, розрахунок в додатку до аудиторського звіту 19)

Аудиторами досліджено договір оренди індивідуально визначеного майна (з додатками) від 18.04.2016 №103, який укладений між Парками та ДП «Фаворит-М» щодо надання в оренду Парками приміщення площею 273,4 м². Згідно п.1.5 договору одночасно з орендою приміщень ДП «Фаворит-М» надано право користування земельною ділянкою, яка прилягає до будівлі площею 570,1 м².

Аналогічно, згідно договору оренди індивідуально визначеного майна (з додатками) від 28.11.2011 № 197, який укладений між Парками та СПДФО Перкач М.М. щодо надання в оренду Парками приміщення площею 178,8 м². Згідно п.1.5 договору одночасно з орендою приміщень СПДФО Перкач М.М. надано право користування земельною ділянкою, яка прилягає до будівлі площею 583,24 м².

Аудиторами встановлено, що вищевказаними орендарями земельний податок сплачується. Однак, оглядом земельних ділянок встановлено, що вони покриті асфальтовим покриттям, оренда якого в договорах не передбачена.

Оскільки розпорядженням міського голови від 04.04.1998 №400 на баланс Парків передано тільки господарські будівлі без зазначення площі на якій вони розміщені, дирекції Парків, з метою зміцнення матеріально-технічної бази звернутись до міської ради щодо надання дозволу на здачу в оренду твердого

покриття, внаслідок чого Парки змогли б отримувати додаткових доходів щорічно розрахунково на загальну суму **53000,0 гривень**.

(Копії договору оренди індивідуально визначеного майна та розрахунки орендної плати в додатку до аудиторського звіту, Додаток 20)

В ході проведення аудиторського дослідження ініційовано створення комісії з працівників Підприємства, які оглянувши територію парку ім. Т.Г.Шевченка Актом від 29.10.2018 зафіксували факт розміщення на цирковій площадці будівельних плит в кількості 21 шт., які займають площу 46,8 м², власники плит не відомі. А також на території парку біля ТОВ «Динамо» проведеними оглядом та обмірами зафіксовано наявність асфальтової площадки площею 935,0 м², яка Парками не використовується.

Аналізом встановлено, що при умові надання вище згаданих територій з твердим покриттям в оренду та наданні послуг прибирання, Парк міг отримати додаткових доходів розрахунково в рік на загальну суму **209800,0 грн**, з яких 47300,0 грн за оренду; 162500,0 грн надання послуг прибирання.

Розрахунки проведено відповідно до Методики розрахунку плати за оренду комунального майна територіальної громади м.Тернополя, затвердженої рішенням міської ради «Про удосконалення порядку оренди майна, що належить до територіальної громади м.Тернополя» від 20.06.2011 (зі змінами від 15.06.2018) [25].

Отже, внаслідок не укладання договорів оренди з суб'єктами господарювання про використання доріжок та площ з твердим покриттям, Парками втрачено можливих доходів (розрахунково) в сумі 44947,62 грн та визначено резерви майбутніх доходів розрахунковим методом в сумі 273800,0 грн (11000грн+53000грн+209800грн).

В ході аудиту вищезазначеною комісією оглянувши території Парку ім. Т.Г.Шевченка Актом (від 29.10.2018) зафіксовано на ній циркову площадку площею 6808 м² (92x74).

Дана площадка фактично використовувалась для розташування цирку протягом 2015 року – 47 днів, 2016 року – 65 днів, 2017 року - 34 дні, протягом січня-вересня 2018 року – 22 дні. За досліджуваний період Парками отримано доходів від використання площадки на загальну суму 83518,01 гривень.

Дослідженням встановлено, що Парки, рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради «Про встановлення плати» від 09.08.2017 №581, зобов'язано здійснювати збір плати за використання площадок в парках для розташування приватного автотранспорту, яке втратило чинність відповідно до рішення від 08.11.2017 №811 (так, як попереднє розпорядження носило тимчасовий характер).

Проведеним аналізом встановлено, що внаслідок не прийняття відповідних управлінських рішень щодо використання площадки хоча б для погодинної парковки транспортних засобів у час відсутності цирку, Парками упущено можливість за досліджуваний період (в сезон) розрахунково отримати додаткових доходів в сумі **648000,0 грн**, які можна було б використати на покращення технічної бази Парків, на що з місцевого бюджету кошти

практично не виділялись, зокрема транспортного парку, який зношений в середньому на 80% та придбання нових сучасних атракціонів, що одночасно зменшило б видатки з місцевого бюджету.

В разі прийняття відповідних управлінського рішення Парки можуть отримати додаткових доходів від парковки автотранспорту розрахунково **116000 гривень**.

(Розрахунки в додатку до аудиторського звіту, Додаток 21)

Також в процесі огляду виявлено площадку з твердим покриттям площею 425 м² біля ресторану «Максим», яка входить в межі обслуговування парку ім. Т.Г. Шевченка та еко-парковку площею 155 м², яка входить в комплекс «Циганка» та встановлено, що площадки використовуються сторонніми фізичними особами для паркування автотранспорту.

Проведеним аналізом використання даних площадок для паркування автотранспорту встановлено, що Парками за досліджуваний період упущена можливість (в сезон) розрахунково отримати додаткових доходів в сумі **240000 грн** та в разі прийняття відповідного управлінського рішення Парки можуть отримувати щорічно розрахунково додаткових доходів відповідно в сумах **60000,0 грн та 86400,0 гривень**.

(Розрахунки в додатку до аудиторського звіту, Додаток 22)

Отже, не використання Парками вільних площадок для парковки автотранспорту втрачено можливих доходів розрахунково в сумі 888000,0 грн та прийняття відповідного управлінського рішення щодо використання площадок для парковки дасть можливість до отримання додаткових доходів розрахунково на загальну суму 262400,0 грн (116000,0 грн+60000 грн+86400,0 грн).

Крім цього, аудиторським дослідженням встановлено, що на території комплексу «Циганка», який введено в експлуатацію навесні 2018 року, розташований пляж. Площа пляжу становить 1288 м². На період літнього сезону можна було б надавати відпочиваючим на платній основі лежачки. Аналізом встановлено, що на пляжі мінімально можна розмістити до 80 лежачків.

Отже, при умові надання лежачків для відпочинку, Парк за літній сезон, з врахуванням коштів на їх придбання, зможе отримувати розрахунково додаткових доходів на суму 368000,00 гривень.

(Розрахунки в додатку до аудиторського звіту, Додаток 23)

Проведеним дослідженням договору б/н від 11.04.2018, укладеним між Парками та ТзОВ «МАКСРЕМБУ-Т» встановлено, що предметом договору є демонтаж огорожі за адресою вул. 15 Квітня в парку «Національного відродження» та передача цієї огорожі Паркам. Термін завершення робіт до 01.01.2020.

Аудиторами встановлено, що огорожа перебуває на балансі Парків на субрахунку 22 «Малоцінні і швидкозношувані предмети» в кількості 194 м² вартістю 11725,0 грн та була встановлена для огорожі асфальтованої площадки в парку «Національного відродження», на якій розміщувались гастролюючі

колективи цирку. На час проведення аудиту на території гастрольного майданчика проводиться будівництво соціально спортивного центру «Вулична академія»; будівельний майданчик якої оточений вищевказаною огорожею. Дослідженнями встановлено, площадка вилучена із земель парків до 2012 року.

Фактично демонтаж огорожі можливо провести протягом декількох днів силами працівників парку Національного відродження, в штаті якого є сім підсобних робітників та техніка для перевезення огорожі, а також площадка з охороною для її зберігання.

Отже, Парками внаслідок неефективних управлінських рішень безкоштовно надано майно ТЗОВ «МАКСРЕМБУ-Т», яке можна було б використовувати у власних цілях, або здавати в оренду.

(Копія договору б/н від 11.04.2018 та акт огляду огорожі в додатку до аудиторського звіту, Додаток 24)

Таким чином, за досліджуваний період, внаслідок неефективних управлінських рішень Парками втрачено можливих доходів (розрахунково) в сумі 1380,44 тис. грн та резерв можливих доходів Парків, складає 1085,88 тис. гривень.

2.2.4. Неефективне управління витратами господарської діяльності може зумовити необґрунтоване завищення собівартості продукції та до неефективних витрат Підприємства.

В дослідженому періоді формування собівартості послуг здійснювалося у відповідності до вимог Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»[21].

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що калькуляції Парками складаються індивідуально для кожного виду послуг (атракціони, оренда автотранспорту, турнікетів, територій парків, островів та естрад, прибирання території і т.д.) та затверджуються директором Парків і погоджуються начальником Управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради.

Перевіркою правильності складання калькуляцій для визначення ціни послуг встановлено, що ціни визначалися на підставі розрахункової собівартості на послуги та включали норматив рентабельності не більше 12% до фактичної собівартості послуг. Витрати по таких статтях як транспортні витрати, страхування, поточний ремонт, інші господарські та загальнопарківські витрати розраховувалися на підставі нормативних витрат та фактичних цін на їх придбання; заробітна плата з нарахуваннями – на підставі нормативних витрат часу на виконання окремих видів робіт. При цьому розмір відсотка загальнопарківських витрат визначався на підставі фактичних співвідношень витрат за попередній рік.

Аналізом укладених договорів про надання послуг та інших господарських операцій встановлено, що вони укладались директором парків за погодженням начальника Управління культури та рішенням або дозволом виконавчого комітету Тернопільської міської ради.

Так, дослідженням договору про надання послуг від 29.03.2018 №85, укладеного між Парками та ФОП Шарган Степан Ігорович, встановлено, що Парки надають послуги з прибирання навколо об'єкта торгівлі замовника, розміщеного на території парку ім.Т.Г. Шевченка.

Договір згідно п.5.1 набуває чинності з дати видачі відповідного наказу (погодження) Управління торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Тернопільської міської ради (далі – Управління торгівлі), який видано від 10.05.2018 №137, однак наказ Паркам не пред'явлено. На усну вимогу аудиторів ФОП Шарган С.І. вказане погодження надав Паркам 12.11.2018.

Як наслідок, по даним бухгалтерського обліку Парків будь-яка заборгованість ФОП Шарган С.І. перед парками відсутня.

В ході аудиту Парками, за надані послуги, нараховано ФОП Шарган С.І. згідно рахунку – фактури № СФ – 0000200 від 12.11.2018, кошти в сумі 14813,12 грн, які на час завершення аудиту не відшкодовані.

Операції з нарахування та оплати послуг відображено у листопаді 2018 року за даними бухгалтерського обліку в журналі - ордері № 6 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» шляхом кореспонденції субрахунків К-т 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» та Д-т 703 «Дохід від реалізації товарів і послуг».

Дане порушення призвело до заниження доходів Парків, відображених у формі 2 «Звіт про фінансові результати» за дев'ять місяців 2018 року на суму 14813,12 грн, чим порушено п.1.ст.3 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV [10] та п.3.2 та 5.1 договору про надання послуг від 29.03.2018 № 85.

Таким чином, вказане порушення призвело до недоотримання доходів, чим нанесено Підприємству збитків на суму **14813,12 гривень**.

(Копії договору про надання послуг, погодження Управління торгівлі та рахунку – фактури № СФ – 0000200 від 12.11.2018 в додатку до аудиторського звіту, Додаток 25)

Дослідженням договору оренди індивідуально визначеного (нерухомого або іншого) майна, що належить до комунальної власності від 19.30.2013 №256 встановлено, що Парками передано в оренду Тернопільському міському відділу УМВС України в Тернопільській області (далі - Орендар) до 19.12.2014 приміщення площею 23,5 м² за адресою вул. Білецька, 11, для розміщення громадського пункту охорони порядку №2.

Згідно додаткової угоди №1 від 19.12.2014 дію договору оренди громадського пункту охорони порядку №2 продовжено до 18.12.2015.

Відповідно до п.2.7 відносини між Орендарем і Орендодавцем припиняються з дати зазначеної в договорі оренди та акта передачі – приймання орендованого майна. Майно вважається повернутим з моменту підписання акта передачі – приймання орендованого майна.

Згідно п.5.6 Орендар самостійно сплачує кошти за фактично використані комунальні послуги, які до 01.01.2016 відшкодовано Паркам в повному обсязі та перераховано в бюджет.

З січня 2016 року приміщення орендаря, згідно пояснення заступника директора Парків Романюка В.І. було зачинено без права доступу працівників Парків до нього. В порушення п.5.18 договору оренди приміщення та ст.629 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 №435-IV [2] Орендарем в 10-ти денний термін власнику не повернуто.

Згідно п. 10.3 договору оренди, у разі відсутності заяви однієї із сторін про припинення договору після закінчення строку його чинності протягом місяця, за наявності відповідного рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради, договір вважається продовженим на той самий термін і тих самих умовах.

Відповідно до рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 15.06.2016 №519 колишнього директора Парків Протасовича О.Я. зобов'язано в місячний термін укласти договір оренди з Головним управлінням Національної поліції в Тернопільській області на оренду вищевказаного приміщення площею 23,5 м². Однак, вказаний договір не укладено.

Станом на 01.10.2018 будь-яка заборгованість Орендаря перед Парками відсутня. Рахунки на оплату комунальних послуг Парками з 01.01.2016 орендарю не виставлялись та по даним бухгалтерського обліку заборгованість не обліковувалась.

Отже, з 01.01.2016 по 31.10.2018 Орендарем приміщення не передано Паркам, вартість опалення орендованого приміщення (газопостачання), оплата якого здійснена за кошти Парків, протягом вищевказаного періоду Орендарем не відшкодовувалась.

З листопада 2018 року громадський пункт охорони порядку відновив свою роботу. Новий договір оренди приміщення до аудиту не надано.

Згідно проведеного розрахунку Парками за рахунок бюджетних коштів оплачено витрати орендаря з газопостачання (опалення) приміщення площею 23,5 м² на суму **17305,34 грн.** На час завершення аудиту кошти Паркам не повернуто.

(Копії договору оренди, рішення виконкому міської ради та розрахунку потреби з газопостачання та пояснення до аудиторського звіту, Додаток 26)

Аудиторським дослідженням встановлено, що відповідно до рішень виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 12.03.2014 № 207 та від 21.12.2016 №1105, розроблені та прийняті положення про розміщення та порядок облаштування об'єктів літньої торгівлі, сезонних об'єктів сфери послуг, відпочинку та розваг на території парків міста Тернополя та положення про розміщення та облаштування сезонних об'єктів сфери торгівлі, послуг, відпочинку та розваг на території м. Тернополя та парків (надалі - Положення) [33].

В ході аудиторського дослідження комісією парку зафіксовано факт розташування тимчасових споруд для розташування сезонного об'єкта сфери послуг, відпочинку та розваг – пересувної тимчасової споруди, в період закінчення дії договору про встановлення особистого строкового сервітуту, порушуючи умови договору (п.2.1.13), оскільки після закінчення терміну дії

договору, суб'єкт господарювання повинен демонтувати літній торговий майданчик в 10 денний термін, а територію привести до належного стану.

Отже, дані об'єкти перебували на території без дозвільних угод. Тобто, Парками проводилось прибирання забезпечуючи благоустрій навколо 18 об'єктів, без відшкодування послуг, внаслідок чого Парками недоотримано доходів за вересень - листопад 2018 року на загальну суму **32537,08** гривень.

(Копії підтверджуючих документів, в додатку до аудиторського звіту, Додаток 27).

Таким чином, внаслідок відсутності належного контролю за використанням майна Парків та наданих послуг по обслуговуванню об'єктів тимчасових споруд, Підприємство втратило додаткових доходів в сумі 64655,54 гривень.

У 2017-2018 роках Парки використовували бюджетні кошти згідно до Паспортів бюджетних програм [23].

Згідно планів використання бюджетних коштів на 2017 та 2018 роки, відповідно до доданих розрахунків витрат по кожному КЕКВ зокрема, на виплату заробітної плати (КЕКВ 2111) передбачено 6509,4 тис.грн на 2017 рік та 7504,0 тис. грн на 2018 рік.

Штатна чисельність працівників, оплата праці яких здійснювалась за рахунок коштів місцевого бюджету, в 2017 та в 2018 роках затверджена в кількості 156 та 157 одиниць відповідно до наказу Міністерства культури і туризму України «Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі єдиної тарифної сітки» від 18.10.2005 №745 [18]/

Згідно штатного розпису на 2017 рік місячний фонд заробітної плати затверджено в сумі 6226,9 тис.грн (річний з врахуванням коштів на виплату матеріальної допомоги – 6509,4 тис.грн). Згідно звітних даних фактично використано на оплату праці 6263,4 тис.грн.

Аналогічно, місячний фонд заробітної плати на 2018 рік затверджено в сумі 603,59 тис.грн та затверджено, з врахуванням виплати матеріальної допомоги на суму 7504,0 тис.гривень.

Протягом 2017 року та січня-вересня 2018 року штатні одиниці посад прибиральників території не заповнені в повній мірі, а саме в 2017 році в середньому обліковувалось 26 вакантних посад, за 9 місяців 2018 року – 51 вакантна посада

Аудитом цільового використання коштів встановлено, що парком в окремих випадках отримані бюджетні кошти спрямовувались не на оплату штатних працівників, а на виплати по укладених договорах.

Так, Протягом 2017-2018 років щомісячно укладалась трудова угода на медичне обслуговування водіїв автотранспортних засобів з лікарем Тернопільського обласного наркологічного диспансеру.

Штатними розписами працівників, оплата яких здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, посада лікаря не передбачена і не затверджувалась. Всього за 2017-2018 роки за медичні послуги виплачено заробітної плати разом з нарахуваннями в сумі 37405,20 гривень.

При цьому, проведення медичного обслуговування водіїв автотранспортних засобів, не пов'язані з функціональними обов'язками вакантних посад прибиральників територій.

Враховуючи вищенаведене, Парками **кошти в сумі 37405,20 грн, спрямовано на видатки (цілі), що не відповідають визначеним напрямкам їх використання**, що є порушенням абз.1 ч.6 ст.22 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 №2456-VI [1] (далі - БКУ №2456), абз.1 п.9 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою КМУ від 28.02.2002 №228 [14], Планів використання бюджетних коштів на 2017-2018 роки. Статтею 119 БКУ №2456 визначено, що нецільовим використанням бюджетних коштів є їх витрачання на цілі, що не відповідають напрямкам використання бюджетних коштів, визначеним у паспорті бюджетної програми (у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі) або в порядку використання бюджетних коштів. Відповідно до п.24 ч.1 ст.116 БКУ №2456 дане порушення є порушенням бюджетного законодавства.

Операції в бухгалтерському обліку відображено за дебетом рахунків: 949 «Інші витрати операційної діяльності» /2(бюджет)/ та кредитом субрахунків 661 «Розрахунки за заробітною платою».

Дане порушення допущено колишнім директором Парків Протасевичем О.Я., який підписував вищезгадані трудові угоди в 2017 та січні - серпні 2018 року та головним бухгалтером Домбровською І.Р., яка підписувала відомості на виплату зарплати.

Пояснення на час завершення ревізії 17.12.2018 колишній директор Парків не надав. В поясненні головного бухгалтера зазначено, що виплата коштів проведена в зв'язку з економією власних коштів та недосконалим знанням бюджетного кодексу.

(Запитання до колишнього директора Протасевича О.Я., та головного бухгалтера в додатку до аудиторського звіту, Додаток 28)

Таким чином, внаслідок відсутності належного контролю Парками допущено незаконних видатків на суму 37405,20 гривень.

На баланс Парків на субрахунок 103 «Будівлі та споруди» Управлінням житлово – комунального господарства, благоустрою та екології 25.05.2017 передано два сонячні дерева для зарядки мобільних пристроїв на загальну суму 199696,2 грн, а саме на території комплексу «Циганка» та біля центрального причалу. Сонячні дерева споруджені за рахунок бюджетних коштів.

Аудиторами спільно з працівниками парку проведено огляд сонячних дерев, яким встановлено що вони знаходяться в неробочому стані, а саме гнізда та кабелі для зарядки мобільних пристроїв не працюють та частково відсутні. Фахівців для ремонту сонячних дерев в Парках немає.

Отже, сонячні дерева для зарядки мобільних пристроїв, на монтаж яких витрачено 199696,2 грн бюджетних коштів, свого цільового призначення не виконують.

Аудиторськими дослідженнями встановлено, що окремі активи придбані за бюджетні кошти значний період часу Парками не використовуються.

Так, 28.08.2017 придбано дві машини для дробіння гілок АМ 120 ТР вартістю 40100,00 грн та МК 120 ТР вартістю 53100, 0 грн. Проведеним дослідженням бухгалтерських документів Парків встановлено, що вищевказані механізми загальною вартістю 93200,0 грн жодного разу не використовувались, хоча значна санітарна чистка дерев в Парках з серпня 2017 року проводилась двічі.

Отже, Парками внаслідок неефективних управлінських рішень проведено непродуктивних витрат на придбання матеріальних цінностей на загальну суму 93200,0 гривень.

Для обслуговування пляжу на відпочинковій зоні «Циганка» 02.07.2018 Парками придбано надувний човен з двигуном вартістю 61664,0 грн, спостережна вишка на суму 14279,71 грн та огорожа для пляжу 13300,0 грн. Вказані матеріальні цінності для комплектації пляжу на загальну суму 89243,71 грн в експлуатацію на купальний сезон 2018 року не введені та на даний час зберігаються на складі.

Аналізом видатків проведених Парками встановлено, що згідно договору про поставку товарів від 14.02.2018 №25 ПП Бобик С.Р. зобов'язався продати Паркам мітли березові в кількості 9900 штук на суму 198000,0 грн, по ціні 20 грн за 1 штуку, які отримано Парками по накладній від 14.02.2018 №12.

Мітли березові зберігаються на складі Парків, залишок яких станом на 01.10.2018 становив 6285 шт. на суму 125700,0 грн та станом на 28.11.2018 – 5285 шт. на суму 105700,0 грн. Отже, за неповних 10 місяців 2018 року Парками на господарські цілі використано лише 4615 шт. віників.

Переглядом сайтів продавців мітл березових встановлено, що ціна за одиницю продукції в них значно нижча, так в ПП «Вест» м. Тернопіль адреса сайту <https://ppvest.com.ua>, ціна за одну мітлу становить 10 грн, в ПП «Комунальник - Житомир» адреса сайту <https://zhitomir.flagma.ua/uk/> [40], ціна за одиницю - 7 грн, в будівельному гіпермаркеті «Нова Лінія» адреса сайту <https://www.nl.ua>, ціна за одиницю – 12,36 гривень.

Отже, Парки мали можливість придбати мітли березові тільки в м. Тернополі щонайменше по ціні 10 грн за одиницю, що надало б можливість зекономити 99000,0 гривень.

Отже, паркам внаслідок неефективних управлінських рішень зайво використано 99000,0 гривень.

(Копії договору про поставку товарів від 14.02.2018 № 25 та накладної від 14.02.2018 № 12 в додатку до аудиторського звіту, Додаток 29)

Таким чином, внаслідок неефективних управлінських рішень неефективно використано коштів на придбання матеріальних цінностей, які не використовуються та закуплених по завищених цінах на загальну суму 192200,0 грн (93200грн + 99000,0 грн).

Капітальні видатки Підприємства.

За досліджуваний період на капітальні видатки Паркам з міського бюджету профінансовано коштів в загальній сумі 18553,52 тис.грн із запланованих - 23133,7 тис.грн, за рахунок яких проведено капітальний ремонт освітлення парків «Національного відродження», парку «Здоров'я», ім.Т.Г.Шевченка, спортивних майданчиків в парках «Топільче», «Національного відродження» і «Екстрим-парку»; виконання робіт з реконструкції амфітеатру Співочого поля в парку Національного Відродження і капітальних ремонтів пішохідних зон та інші.

Для використання коштів на виконання будівельно-ремонтних робіт Парками в періоді з 01.01.2015 по 01.10.2018 укладено 151 договорів підряду із 38 підрядними організаціями на загальну суму 19 599793,46 грн, з яких виконано, а Замовником прийнято будівельно - ремонтних робіт на загальну суму 17242020,30 гривень.

Договори підряду на виконання будівельно-ремонтних робіт укладені у відповідності до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 №668 «Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві» [15], Цивільного кодексу України від 16.01.2003 №435-IV [2] та Господарського кодексу України від 16.01.2003 №436-IV [3].

Проведеною в ході аудиту перевіркою Актів форми №КБ-2 та проведеними контрольними обмірами та обстеженнями фактично виконаних будівельно-ремонтних робіт на об'єктах Замовника встановлено факти завищення вартості будівельно-ремонтних робіт по 3 об'єктах на загальну суму 43588,0 грн, чим порушено п.п. 4.2 і 6.4.3 «Правил визначення вартості будівництва» ДСТУ БД.1.1-1:2013, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 №293 [19], а саме:

-ТОВ «ТОМ-ІнвестБуд» при виконанні робіт з капітального ремонту сходів в парку «Топільче» завищено їх вартість на суму 21298,0 грн (з ПДВ);

-ФОП Дідушок І.І. при виконанні робіт з капітального ремонту підпірної стінки острова «Чайка» в парку ім. Т.Г.Шевченка, внаслідок застосування завищених одиничних розцінок по видах робіт встановлено завищення їх вартості на 14982,0 грн (з ЄП 5 %);

-ФОП Стасишин В.С. при виконанні робіт з облаштування зони барбекю та велодоріжки в парку «Здоров'я» завищено вартість на суму 7308,0 грн, чим завдано збитків Паркам на зазначену суму.

(Довідка перевірки будівельних робіт разом з додатками в додатках до аудиторського звіту Довідка 30).

Таким чином, при здійсненні видатків на капітальне будівництво, реконструкцію та ремонти на об'єктах Підприємства встановлено завищення вартості виконаних будівельно-ремонтних робіт на 43588,0 гривень.

В ході аудиту направлено запит в Головне управління ДФС у Тернопільській області (лист від 09.11.2018 №13-19-19-13/5091) про надання

інформації щодо розміру сплаченого єдиного соціального внеску в розрізі місяців рядом фізичних осіб – підприємців та їх найманих працівників.

(Запит в ДФС у Тернопільській області у Додатку до звіту, Додаток 31).

Перевіркою наявних в Парки Актів форми №КБ-2в на виконання ФОП Дідушок І.І. на об'єктах Замовника ремонтно-будівельних робіт на загальну суму 3 590 997,0 грн (№ 1 від 15.08.2017 на суму 571599,0 грн, № 2 від 27.09.2017 на суму 616825,0 грн, № 1 від 18.10.2017 на суму 1405067,0 грн, № 1 від 15.12.2017 на суму 942499,0 грн, б/н від 05.09.2017 на суму 45007,0грн) встановлено, що у вище перерахованих Актах форми №КБ-2в у складі загальних витрат враховано заробітну плату на загальну суму 407249,0 грн (заробітна плата в прямих витратах – 378367,0 грн, заробітна плата в загальновиробничих витратах – 28882,0 грн). Також даними Актами форми №КБ-2в у складі загальновиробничих витрат (2 блок) враховано кошти на сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на загальну суму 89599,0 грн, без ЄП 5%, які розраховані в розмірі 22% від загальної заробітної плати. Фактично, згідно даних ДФС у Тернопільській області (лист 16.11.2018 №9583/10/19-00-07-02-21/23830) ФОП Дідушок І.І. у періоді з 01.06.2017 по 31.01.2018 (період від початку укладення договору і одержаного авансового платежу до закінчення виконання умов договору та проведення обов'язкових платежів) проведено оплату на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на загальну суму 40176,66 грн (червень 2017 року – 2178,0 грн і 704,0 грн, липень 2017 року - 2178,0 грн і 704,0 грн, серпень 2017 року – 3612,47 грн і 704,0 грн, вересень 2017 року – 3762,99 грн і 704,0 грн, жовтень 2017 року – 3590,97 грн і 704,0 грн, листопад 2017 року – 4338,97 грн і 704,0 грн, грудень 2017 року – 4532,49 грн і 704,0 грн, січень 2018 року – 10350,77 грн і 704,0 грн). Тобто різниці між даними Актів форми №КБ-2в та фактичною сплатою єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за період з 01.06.2017 по 31.01.2018 становить 49422,34 грн (без ЄП 5%), та з врахуванням ЄП 5% в сумі 2601,18 грн, становить **52023,52 грн**

За виконання роботи Парками проведено розрахунки з ФОП Дідушок І.І. в повному обсязі.

(Лист ДФС в Тернопільській обл., копії Актів ф. №КБ-2в з розрахунками загальновиробничих витрат, різниця даних Актів ф. №КБ-2в з даними ДФС у Тернопільській обл. у Додатку до звіту Додаток 32).

Капітальні інвестиції за рахунок міського бюджету.

На виконання рішень виконавчого комітету Тернопільської міської ради Управлінням житлово-комунального господарства, благоустрою та екології Тернопільської міської ради (далі – Управління ЖКГ) в період з 01.01.2015 по 30.09.2018, безоплатно передано Паркам завершені роботи з будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів благоустрою, які розташовані в межах парків, відповідно до Актів приймання-передачі з метою їх подальшого утримання і обслуговування, керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» [5].

Зокрема, передані роботи по проведенню реконструкції набережної Тернопільського ставу та відпочинкової зони «Циганка», капітальний ремонт частини пішохідних доріжок в парках ім. Т.Г. Шевченка та «Топільче», а також відбудовувались дитячі та спортивні майданчики з новими тренажерами. Всього проведено робіт на загальну суму 30 764 177,05 грн, з них: в 2015 році – 2455240,0 грн, в 2016 році – 9230381,79 грн та в 2017 році – 19078555,26 гривень.

З метою встановлення повноти та своєчасності передачі матеріальних цінностей та робіт проведено збір інформації в Управлінні ЖКГ. В ході заходу підтверджено вартість переданих робіт на загальну суму 26207143,74 гривень.

Решта документів не пред'явлено, оскільки в Управлінні ЖКГ, відповідно до ухвали Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області (справа №607/10046/17), в рамках провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42017211180000004 від 16.02.2017 вилучено оригінали та копії документів, що стосуються фінансової звітності, кошторисної документації та інших фінансових документів, що не дало можливості в повній мірі отримати інформацію про вартість вищезгаданих робіт.

Також, з метою встановлення повноти та своєчасності передачі матеріальних цінностей проведено збір інформації в Управлінні культури і мистецтв Тернопільської міської ради, яке відповідно до актів приймання – передачі безоплатно передало Паркам основні засоби на загальну суму 942926.85 грн. Передані основні засоби в повному обсязі оприбутковано по даних обліку Парків.

(Розшифровка виконаних робіт та отриманих матеріальних цінностей, довідки про збір інформації в управліннях ЖКХ та культури в додатку до аудиторського звіту, Додаток 33)

2.2.5. Недостатня організації системи та стану внутрішнього контролю Підприємства.

З метою надання оцінки стану внутрішнього контролю проведено дослідження організаційної структури об'єднання парків дотримання основних принципів ефективного управління діяльністю, забезпечення відображення в бухгалтерському обліку повної, достовірної інформації про результати діяльності та фінансове становище підприємства.

За результатами дослідження встановлено, що керівництво Парками здійснює його керівник, затверджений на посаду на підставі укладеного контракту. Керівник підприємства самостійно вирішує питання діяльності об'єднання парків, за винятком тих, що віднесені до компетенції уповноваженого органу управління Підприємством.

Відповідно до контракту керівник зобов'язаний здійснювати поточне керівництво, забезпечити його прибуткову діяльність, ефективне використання і зберігання закріпленого за Підприємством комунального майна. Умови оплати

праці та матеріального забезпечення директора Парку визначаються Контрактом.

Структура і штати затверджуються управлінням культури і мистецтв Тернопільської міської ради.

На Підприємстві розроблені положення про відділи та посадові інструкції відповідальних працівників, з якими їх ознайомлено під особистий підпис.

Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Парків на 2018-2019 роки прийнято на зборах трудового колективу 20.03.2018 та зареєстровано в Управлінні економіки, промисловості та праці Тернопільської міської ради 09.07.2018 № 67 [36].

За умовами Колективного договору оплата праці здійснюється згідно Положень та висновків щодо якості проведеної атестації робочих місць за умовами праці, які є додатками до Колективного договору.

Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності на Підприємстві у встановлені строки проводились інвентаризації активів і зобов'язань.

За даними обліку по балансовому рахунку 10 «Основні засоби» станом на 01.01.2018 первісна вартість основних засобів становила 114826,0 тис. грн та станом на 01.10.2018 — 116951,0 тис. гривень.

Аналізом вартості основних засобів встановлено, що із 17 од. транспортних засобів 5 одиниць обліковується з нульовою балансовою вартістю та 11 од. знос яких більше 91%.

Потрібно зазначити, що Підприємством проведено дооцінку в травні 2015 року повністю зношених атракціонів у відповідності до вимог п.16 П(С)БО 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 №92 [20] (зі змінами) у випадку їх економічної доцільності.

Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості Парків.

Облік дебіторської заборгованості в бухгалтерському обліку Підприємства здійснюється відповідно до Стандарту БО 10 «Дебіторська заборгованість» [22].

В досліджуваному періоді резерв сумнівних боргів на Підприємстві не створено, чим недотримано вимоги п.7 Стандарту БО 10 [20].

Аналізом встановлено, що станом на 30.09.2018 довгострокова дебіторська заборгованість складає 33,0 тис.грн (виконавчі провадження згідно договорів по наданню послуг).

Поточна дебіторська заборгованість станом на 30.09.2018 становила 185,4 тис.грн. (основна сума боргу виникла у вересні 2018 року у зв'язку з передплатою за капітальний ремонт освітлення парків в сумі 146,09 тис.грн та погашена в листопаді поточного року).

Довгострокова кредиторська заборгованість станом на 30.09.2018 відсутня. Поточна кредиторська заборгованість станом на 01.10.2018 становила 62,2 тис.грн. (придбані матеріали та надані послуги).

Під час аудиту проведено звірку розрахунків з ДП «Газпостач» Публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації Тернопільміськгаз», якою розбіжностей в розрахунках з Парками не виявлено.

(Довідка звірки в додатку до аудиторського звіту Додаток 34).

В процесі аудиту організовано опитування працівників Парків, в якому виявили бажання брати участь 56 осіб. Учасники анкетування (40% усіх працівників Парку) з яких 60% чоловіки, віком від 56-65 років.

Опитуванням встановлено, що тільки 34% опитуваних задоволені умовами праці, 32% - зазначили, що керівництво враховує їхні пропозиції та скарги та створює всі умови для праці і 45% - не може нічого сказати хорошого.

Також, 70% з опитуваних вказали про те, що їх не влаштовує оплата праці та зазначили найбільші проблеми в Парках, а саме:

- повна зношеність та не оновлення атракціонів (35%);
- нема чіткого визначення функціональних обов'язків та обсягу робіт, закріпленої території обслуговування (30%);
- незаконне використання території парків та плеса озера (20%);
- використання території парків комерційними структурами, що зменшує отримання доходів для виконання функцій благоустрою та відновлення інфраструктури (10%);
- відсутність кількісного обліку насаджень (5%).

Крім того, опитуванні надали ряд пропозицій щодо необхідних заходів для розвитку парків та покращення умов праці, а саме: підвищення заробітної плати; закупівля якісного інвентаря (в т.ч. міні техніки) та нових атракціонів; оновлення спецодягу; керівному складу покращити відношення до працівників та покращити умови праці; заборонити проведення безкоштовних заходів в парках (дефіляд, св'ят та розпивання алкогольних виробів та ін.), а більше проведення соціально-культурних заходів; проведення омолодження зелених насаджень; зупинення «деребану» землі парків, популізму проблем даних парків; проводити ремонти доріжок, туалетів та забезпечувати захист від бродячих тварин та інше.

Аудиторами встановлено, що згідно рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 15.05.2017 №382 на баланс Парків передано елементи благоустрою навколо території фонтану в парку Національного відродження вартістю 4044889,0 грн, що по бухгалтерському обліку Парків не відображено.

Так, головний бухгалтер Домбровська І.Р. пояснила, що акти приймання-передачі елементів благоустрою навколо території фонтану комісія Парків не надала бухгалтерії, тому за даними бухгалтерського обліку вартість благоустрою не відображено.

Заступник директора з господарської роботи Романюк В.І. пояснив, що на даний час акт приймання - передачі елементів благоустрою фонтану в парку «Національного відродження» комісія Парків підписаний і наданий в бухгалтерію Парків.

В ході аудиту бухгалтерією Парків на підставі акта приймання – передачі від 09.10.2018 б/н елементи благоустрою навколо фонтану (мощення території) в парку Національного відродження оприбутковано по обліку по субрахунку 103 «Будівлі та споруди» на суму **4044889,0** гривень.

(Запитання та відповіді, копія рішення виконкому міської ради та акта приймання-передачі в додатку до аудиторського звіту, Додаток 35)

Також, дослідженням встановлено, що рішенням сесії Тернопільської міської ради «Про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки площею до 1,9 га за адресою вул. Білецька комунальному підприємству «Об'єднання парків культури та відпочинку м. Тернополя» від 30.04.2010 №5/34/19 (далі - рішення №5/34/19), розглянувши звернення Підприємства, міська рада вирішила дати дозвіл Паркам на розроблення проекту землеустрою щодо відведення вище згаданої земельної ділянки для обслуговування будівель та споруд за адресою вул. Білецька (в т.ч. територія з твердим покриттям - вище згадана циркова площадка).

Досліджено, що Парками в подальшому проводилась робота по розробленню проекту землеустрою. Підприємством були подані відповідні документи у відділ Держземагенства м. Тернополя, яке розглянувши вище згадані матеріали, повернула проект землеустрою на доопрацювання. Станом на час проведення аудиторського дослідження, дане питання не вирішено, рішення №5/34/19 не виконано.

Аудитом встановлено, що штатними розписами Підприємства не передбачався окремий підрозділ внутрішнього фінансового контролю (аудиту) чи штатна особа, з посадовими обов'язками здійснення внутрішнього контролю.

Функції внутрішньогосподарського контролю розподілені між відповідальними працівниками Парків. Відповідальність за діяльність окремих підрозділів Підприємства, здійснення контролю за господарською діяльністю та станом збереження комунального майна, достовірністю та своєчасністю складання фінансової звітності і правильністю ведення бухгалтерського обліку визначено обов'язками у посадових інструкціях працівників керівного складу, відповідальних фахівців, які ознайомлені з ними під особистий підпис.

Для додаткового внутрішньогосподарського контролю за господарською діяльністю та з метою зменшення ризику можливого допущення порушень та недоліків, Підприємство на даний час користується послугами зовнішніх юридичних та інформаційно-консультативних підприємств.

В цілому в ході проведення аудиторського дослідження було встановлено, що організація внутрішнього контролю не дозволяла своєчасно та в повній мірі виявляти всі недоліки в діяльності Підприємства та використовувати можливі джерела надходження додаткових коштів.

Однією із причин недостатності внутрішнього контролю Підприємства є відсутність налагодженої співпраці з міською радою, як Власником, з безпосереднім керівником – Управлінням культури міської ради, а також Управлінням житлово-комунального господарства Тернопільської міської ради.

Таким чином, внутрішній контроль КП «Об'єднання парків культури та відпочинку» заслуговує умовно-позитивної оцінки: система внутрішнього контролю забезпечує виявлення можливих ризиків у

структурних підрозділах Підприємства, але не є достатньою для попередження порушень та недоліків у його діяльності.

III. Висновки за результатами аудиту.

Результати державного фінансового аудиту діяльності КП «Об'єднання парків культури та відпочинку» показали, що основна мета діяльності Парків щодо забезпечення дозвілля, відпочинку, розваг, задоволення культурних потреб різних верств населення, в основному виконана.

Аналіз фінансових коефіцієнтів за досліджуваний період засвідчив, що загальна оцінка ефективності управління Підприємством та використання його активів є низькою.

Прийняті управлінські рішення Власником, Органом управління та керівництвом Підприємства не забезпечують ефективність діяльності об'єкта аудиту. Підприємством не активізовано діяльність пошуком нових джерел надходження доходів від надання інших послуг передбачених Статутом, а також не забезпечено здійснення внутрішнього фінансового контролю на відповідному рівні.

За результатами аудиту встановлено ряд чинників, як зовнішнього так і внутрішнього характеру, що мали негативний вплив на повноту отримання Підприємством доходів, обґрунтованості понесених витрат, достовірності їх формування і відображення в обліку та звітності і призвели до непродуктивних витрат, внаслідок прийняття неефективних управлінських рішень, на суму **192,2 тис.грн**, ризику втрати майна – **224,33 тис.грн**, втрати можливих доходів – **1380,44 тис. грн**, винайдено резерви для підвищення ефективності та покращення фінансових результатів діяльності – **1085,88 тис. грн**, до незаконних видатків на суму **145,65 тис. грн**, втрати майна – **542,88 тис.грн** та не відображення в обліку основних засобів в сумі **13536,29 тис.гривень**.

За результатами проведеного аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства можна зробити висновок, що загальна оцінка ефективності управління Парків протягом досліджуваного періоду має незадовільний рівень.

Зовнішні фактори:

залежність Підприємства від обсягів фінансування з міського бюджету створює ризик втрати активів – зелених насаджень на суму 224,33 тис. грн;

прийняття Власником рішення щодо передачі на облік незавершеного будівництва бювета на суму 542,88 тис. грн призвело фактично до його втрати;

не прийняття рішення Власником про взяття на баланс Парків гідротехнічної споруди (причал) вартістю 288,5 тис. грн;

внаслідок прийняття Власником рішення щодо взяття на баланс Парків капітального ремонту входу в парк ім. Т. Шевченка (лавки, пергола, мощення

території) без акта прийому-передачі, на загальну суму 6974,46 тис. грн, по даних обліку не відображено, оскільки вказані ремонти частково проведені на території, яка не належить до меж обслуговування парку ім. Т.Г.Шевченка.

Внутрішні фактори:

не прийняття відповідних управлінських рішень керівництвом Парків щодо передачі на баланс виконаних робіт з відновлення та благоустрою дитячого майданчика на суму 2 516,94 тис. грн, та не відображення в обліку прийнятих робіт по благоустрою території навколо фонтану в парку «Національного відродження» - 4044,89 тис.грн, призвело до заниження обліку вартості активів на вищевказані суми;

внаслідок неефективних рішень керівництва Парків щодо використання власних основних засобів (атракціонів та водних велосипедів) втрачено можливих додаткових доходів у 2016 – 2018 роках на суму 321,39 тис. грн;

внаслідок відсутності відповідного рішення Власника а також безконтрольності щодо використання території парків під час фестивалів та заходів, Парками втрачено додаткових доходів на суму 126,1 тис.грн;

Підприємством не активізовано діяльність пошуком нових джерел надходження доходів від надання інших послуг передбачених Статутом, внаслідок чого за досліджуваний період втрачено можливих доходів всього на суму 1380,44 тис.грн, а саме: від здачі в оренду територій твердого покриття - 44,95 тис.грн паркування автотранспорту – 888,0 тис.грн;

внаслідок неефективних управлінських рішень використано коштів на придбання матеріальних цінностей, які не використовуються та придбані по завищених цінах, на загальну суму 192,2 тис.грн;

внаслідок відсутності незалежного контролю за використанням майна Парків та наданих послуг по обслуговуванню об'єктів тимчасових споруд, Підприємство втратило додаткових доходів в сумі 64,66 тис.грн, та допустило незаконних видатків на суму 80,99 тис.грн.

IV. РЕКОМЕНДАЦІЇ

На рівні Тернопільської міської ради.

1. Вирішити питання щодо виділення коштів з міського бюджету для інвентаризації зелених насаджень парків м.Тернополя.
2. Розглянути та вирішити питання:
  - прийняття в експлуатацію та передачі на баланс Парків гідротехнічної споруди (пристань «Циганка»);

- щодо обліку на балансі Парків незавершеного будівництва «Бювет» в парку «Національного відродження», яке на даний час знаходиться на землях, які надано в постійне користування Свято-Троїцькому духовному центру. Духовний центр без відповідних дозволів балансоутримувача змінив цільове призначення незавершеного будівництва та використовує його без введення в експлуатацію і укладення договору оренди, у власних цілях.

- щодо внесення змін до рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради №911 від 06.12.2017 (в частині передачі на баланс Парків реконструйованої картингової траси), оскільки фактична вартість виконаних робіт по відновленню (реконструкції) спортивного майданчика (картингової траси) в парку «Топільче» складається з двох об'єктів: картингової траси (балансоутримувач Парки) та авіакартодрому (балансоутримувач Тернопільський обласний комунальний центр науково-технічної творчості школярів та учнівської молоді);

- щодо розподілу виконаних робіт по реконструкції передачі капітального ремонту входу в парк ім. Т. Шевченка в районі пам'ятника С. Бандері в частині визначення балансоутримувача.

Рекомендації на рівні Управління культури та мистецтв Тернопільської міської ради.

1. Привести у відповідність штатні розписи Підприємства до меж обслуговування парків в розрізі структурних підрозділів та посилити контроль за цільовим використанням бюджетних коштів.

Рекомендації на рівні КП «Об'єднання парків культури і відпочинку».

1. Вжити заходів щодо прийняття керівництвом Підприємства своєчасних управлінських рішень по недопущення простою батуту та катамаранів та рішення щодо залучення додаткових джерел доходів, передбачених Статутом Підприємства.

2. Вжити заходів щодо передачі на баланс виконаних робіт з відновлення та благоустрою дитячого майданчика ПАТ «Тернопільський молокозавод» в парку ім. Т.Г. Шевченка.

3. Розглянути питання щодо введення в експлуатацію придбаних матеріальних цінностей, які не використовуються або розглянути питання щодо їх реалізації.

4. Прийняти відповідні управлінські рішення щодо оформлення в постійне користування земельної ділянки на якій розміщене адміністративне приміщення Парків та стоянка автомобільного транспорту.

5. Посилити систему внутрішнього контролю на Підприємстві та визначити відповідальну особу.

V. ДОДАТКИ

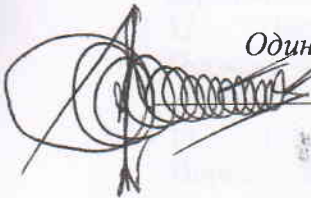
1. Джерела інформації.
2. Протокол розгляду розбіжностей аудиторського звіту.
3. Додатки.

Заступник начальника відділу контролю
у соціальній галузі та культури
Управління Західного офісу Держаудитслужби
в Тернопільській області

Г.Я. Курант

Один примірник аудиторського звіту отримав директор Парків
Лесів М.Ф.

Джерела інформації

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-IV.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV.
4. Земельний кодекс України від 25.10.2001 №2768-III.
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 № 280/97-ВР.
6. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 № 2807-IV.
7. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 № 2456-XII.
8. Закон України «Про охорону навколишнього середовища» від 25.06.1991 № 1264-XII.
9. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 302-VI.
10. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV.
11. Постанова КМУ від 25.03.2006 № 361 «Про затвердження порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання».
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 №869 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій».
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 №1051 «Про затвердження Порядку ведення державного земельного кадастру».
14. Постанова КМУ від 28.02.2002 № 228 «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ».
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 №668 «Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві».
16. Наказ Міністерства фінансів України від 14.02.2006 № 170 «Про затвердження методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки».
17. Наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України «Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України» від 24.12.2001 № 226.
18. Наказ Міністерства культури і туризму України «Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі єдиної тарифної сітки» від 18.10.2005 №745.
19. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 №293 «Про затвердження «Правил визначення вартості будівництва» ДСТУ БД.1.1-1:2013».
20. Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 «Про затвердження положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби».
21. Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318 «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».
22. Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237 «Про затвердження Положення Стандарту БО 10 «Дебіторська заборгованість».
23. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2002 №1098 «Про паспорти бюджетних програм».
24. Статут комунального підприємства «Об'єднання парків культури і відпочину м.Тернополя», затвердженого рішенням міської ради від 16.08.2011 №6/13/15 та у новій редакції рішенням міської ради від 21.04.2016 №7/7/179.
25. Методика розрахунку плати за оренду комунального майна територіальної громади м.Тернополя, затверджена рішенням міської ради «Про удосконалення порядку оренди майна, що належить до територіальної громади м.Тернополя» від 20.06.2011 року.

26. Рішення Тернопільської міської ради від 16.12.2011 №6/16/16 та від 22.12.2011 №6/17/16 про затвердження проекту землеустрою щодо встановлення меж території парків міста на 2012-2015 та на 2016-2018 роки.
27. Рішення Тернопільської міської ради від 31.10.2013 №6/38/11 про затвердження проекту землеустрою щодо встановлення меж території парків м. Тернополя на 2000 – 2015рр.
28. Рішення Тернопільської міської ради «Про затвердження проекту землеустрою щодо встановлення меж території рекреаційного призначення» парку ім.Т.Г.Шевченка від 05.10.2012 №6/23/127.
29. Рішення Тернопільської міської ради «Про затвердження проекту землеустрою щодо встановлення меж території рекреаційного призначення» парку «Топільче» від 05.10.2012 №6/25/83.
30. Рішення Тернопільської міської ради «Про затвердження проекту землеустрою щодо організації встановлення меж території рекреаційного призначення» парку «Національно-відродження» площею від 05.10.2012 №6/25/84.
31. Рішення Тернопільської міської ради від 20.12.2016 №7/13/202 про прийняття Комплексну Програму розвитку водосховища «Тернопільський став» на 2017-2019 роки.
32. Рішенням сесії VI скликання Тернопільської міської ради від 22.03.2013 №6/30/13 «Про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки площею 0,45 га за адресою вул.Білецька КП «Об'єднання Парків культури і відпочинку м.Тернополя».
33. Рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 12.03.2014 № 207 від 21.12.2016 №1105 затверджено положення «Про розміщення та порядок облаштування об'єктів літньої торгівлі, сезонних об'єктів сфери послуг, відпочинку та розваг на території парків міста Тернополя та положення про розміщення та облаштування сезонних об'єктів сфери торгівлі, послуг, відпочинку та розваг на території м. Тернополя та парків.
34. Рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 07.11.2007 №170 «Про передачу незавершеного будівництва» та від 18.12.2007 № 2014 «Про внесення змін у рішення виконавчого комітету від 07.11.2007 року № 1706 «Про передачу незавершеного будівництва».
35. Рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 18.10.2017 №752 [33] про передачу елементів капітального ремонту входу в парк ім. Т. Шевченка в районі пам'ятника С. Бандері.
36. Колективний договір КП «Об'єднання парків культури і відпочину м.Тернополя» на 2018-2019 роки, зареєстрований в Управлінні економіки промисловості та праці Тернопільської міської ради від 09.07.2018 №67.
37. Інвестиційний договір від 17.10.2013 №1, укладений між Тернопільською міською радою, ТзОВ «ВІП-Маркет» та КП «Підприємство матеріально – технічного забезпечення Тернопільської міської ради щодо реконструкції ділянки постійно діючого ярмарку за адресою м. Тернопіль, вул. Шептицького.
38. Рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради №911 від 06.12.2017 щодо передачі на баланс Паркам реконструйованої картингової траси спортивного майданчика (картодром) у парку «Топільче».
39. Фінансова звітність КП «Об'єднання парків культури і відпочину м.Тернополя» за період 2015-2017 роки та 9 місяців 2018 року.
40. Цивільно-правові договори КП «Об'єднання парків культури і відпочину м.Тернополя» за період 2015-2017 роки та 9 місяців 2018 року.
41. Внутрішні накази КП «Об'єднання парків культури і відпочину м.Тернополя» за період 2015-2017 роки та 9 місяців 2018 року.
42. Посадові інструкції КП «Об'єднання парків культури і відпочину м.Тернополя» за період 2015-2017 роки та 9 місяців 2018 року.
43. Штатні розписи КП «Об'єднання парків культури і відпочину м.Тернополя» на 2015-2018 р.р.